THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c. KETVIRTADIENIS—THURSDAY, RUGSĖJIS—SEPTEMBER 16, 1982 Nr. 191

„L.K.B. Kronika" Nr. 52

Kun. A. Gražulio teismas

1982 m. vasario 2 d. Prienų rajono laikraštis „Naujas gyvenimas" persispaudino iš „Tiesos" (1982.I.26) straipsnį „Melas iš sakyklos", nukreiptą prieš Šilalės vikarą kun. Vytautą Skiparį, ir pridėjo tokį komentarą: „Prienų bažnyčios vikaras Antanas Gražulis bei Užuguosčio bažnyčios klebonas Zenonas Navickas (kalinės už „LKB Kronikos" dauginimą brolis, -Red.), siekdami tikinčiųjų akyse diskredituoti mokytojus komunistus ir aplamai visus ateistus, naudojasi tais pačiais metodais, kaip ir laikraštyje minimas Šilalės bažnyčios vikaras Vytautas Skiparis".

Prienų parapijos tikintieji nusiuntė valdžios įstaigoms griežto protesto raštą su 1500 parašų. Rašte skelbiama, kad laikraštis neteisingai yra apkaltinęs jų vikarą kun. Antaną Gražulį.

1982 m. vasario 3 d. kun. Antanas Gražulis buvo nubaustas už tai, kad, vykdydamas kunigo pareigas, lankė tikinčiųjų namus.

1485 Prienų tikintieji pasirašė po protesto raštu, kuris buvo pasiųstas Lietuvos KP CK pirmajam sekretoriui Griškevičiui. Štai sutrumpintas protestas:

„1982 m. vasario 3 d. Prienų rajono Administracinė komisija nubaudė mūsų parapijos vikarą kun. Antaną Gražulį 50 rub. bauda, kad jis 1982 m. sausio mėn. bėgyje Prienų mieste lankė mūsų šeimas. Tuo būdu jis pažeidė LTSP ATP 1966.V.12 įsaką, kurio niekad neradome paskelbto laikraščiuose ir net nežinojome, kad toks draudimas yra įstatymais pagrįstas, o ne koks nors ateistinis draudimas.

Kun. Antanas Gražulis Administracinės komisijos nuobaudą laikė neteisinga ir apskundė Prienų raj. liaudies teismui. Deja, teismas į šį reikalą pasižiūrėjo tik formaliai. Ir suprantama, tarybiniame ateistiniame teisme kunigas negalėjo laimėti prieš Vykdomąjį komitetą.

Todėl išklausę Prienų raj. liaudies teismo sprendimą, pareiškiame, kad kun. Antanas Gražulis tarybinių įstatymų nepažeidė, o tik vykdė savo, kaip kunigo tiesiogines pareigas:

Bažnyčios teisių kanonai ir Vilkaviškio vyskupijos sinodo nutarimai reikalauja, kad kunigas kasmet aplankytų savo tikinčiuosius.

Atsakingi tarybiniai valdžios pareigūnai ne kartą deklaravo spaudoje ir per televiziją, kad tarybinė valdžia nesikiša į Bažnyčios vidaus reikalus.

Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija sako:

„Kiekvienas žmogus turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę; šita teisė apima laisvę keisti savo religiją bei įsitikinimus ir laisvę išpažinti savo religiją bei įsitikinimus tiek pavieniui, tiek kartu su kitais, viešai ar privačiai mokant, dalyvaujant pamaldose ir atliekant religines apeigas (18 str.).

Helsinkio Baigiamajame akte pabrėžta, kad „dalyvaujančios valstybės pripažins ir gerbs asmenybės laisvę išpažinti vienasmeniškai arba bendrai su kitais religiją arba tikybą, viekiant pagal savo paties sąžinę..." (7 sk.).

Tą patį tvirtina ir Religinės laisvės deklaracija, kurią praeitų metų Generalinės Asamblėjos sesijoje pasirašė ir Tarybų Sąjunga.

(Bus daugiau)

Libano jaunas politikas Bashrir Gemayel rugpiūčio 27 d. buvo džiaugsmingai sveikinamas savo rėmėjų krikščionių, kai paaiškėjo, kad jis parlamento išrinktas Libano prezidentu. Jis žuvo rugsėjo 14.

Užmuštas naujas Libano prezidentas

Beirutas. — Galinga bomba, sprogusi Beirute prie falangistų organizacijos štabo, užmušė devynis asmenis, sužeidė 50. Žuvusių tarpe buvo neseniai išrinktas Libano prezidentas Beshir Gemayel, kuris turėjo perimti prezidento pareigas iš prezidento Elias Sarkis rugsėjo 23 d. Vakar Gemayel buvo palaidotas. Į laidotuves atskrido ir Morris Draper, naujasis JAV ambasadorius Libano taikos reikalams.

Pasaulis spėlioja, kas padėjo bombą prie Libano krikščionių vadovybės pastato. PLO vadas Arafatas Romoje neabejodamas pasakė, kad Izraelis nužudė Libano krikščionių vadą, nes jis pradėjo nebeklausyti Izraelio nurodymų. Stebėtojai pripažįsta, kad Libane Gemayelas turėjo daug priešų ne tik musulmonų, bet net ir krikščionių tarpe. Kiti spėlioja, kad atsikratyti jauno vyro, kuris galėjo suvienyti Libano atskiras politines ir religines grupes, įsakė Maskva, kuriai svarbiau išlaikyti Libane kovų ir neramumų centrą. Jokia politinė grupė dar nepasigyrė susprogdinusi falangistų štabą.

Libano kariuomenė perėmė Vakarų Beirute daug svarbių vietų, tačiau vakar naujas pozicijas mieste užėmė ir Izraelio kariai, beveik pasistūmėję iki „žaliosios" linijos, skiriančios vakarinį Beirutą nuo rytinio. Izraelio kariuomenės štabo viršininkas gen. Rafael Eitan pareiškė parlamento komitete, kad Izraelio jėgos rengiasi Libane praleisti žiemą.

Naujojo prezidento Gemayelo mirtis vėl nustūmė Libaną į valdžios krizę. Senasis prezidentas Sarkis pagal Libano konstituciją jau nebegali tarnauti. Reikės skelbti naujus rinkimus, tačiau po ilgų anarchijos metų mažai teatsiranda kandidatų, norinčių tą vietą užimti. Falangistų vadas Gemayel jau du kartus pergyveno atentatus ir liko gyvas.

Prieš dvi savaites Izraelio kariuomenės radijas paskelbė, kad Gemayel buvo nuvykęs į Izraelį ir tarėsi su premjeru Beginu, kuris reikalavęs greit pasirašyti su Izraeliu taikos sutartį. Buvo kalbama, kad Gemayelis atmetė Begino reikalavimus ir bandė susitaikinti su Libano musulmonų vadais, sujungti libaniečių tautą į vieningą valstybę.

Jo mirtis pakenks prezidento Reagano taikos iniciatyvai ir prailgins dabartinę pavojingą ir neaiškią padėtį Libane. Jei paaiškėtų, kad atentatą įvykdė musulmonų kairiosios milicijos, Libane galima laukti naujo kraujo praliejimo, nes falangistai imtų keršyti musulmonams.

Maskva gina savo ginklų kokybę

Maskva. — Libano konfliktas sukėlė sąmyšį sovietų diplomatų sluoksniuose. Vakarų diplomatai pasakoja, jog įvairiuose prieėmimuose ir koketeiliuose sovietų diplomatai, net neklausiami ir neprovokuojami, ima aiškinti, kodėl sovietų ginklai taip prastai pasirodė Libano kare, kur Izraelis prarado tik vieną lėktuvą, o Sirija per pirmą savaitę prarado 83 sovietų gamybos lėktuvus. Sovietų atstovai, paprastai kaltę meta sirams, kurie visai nemoka naudoti sovietų ginklų, ypač priešlėktuvinių raketų. Jos, kaip žinoma, yra vežiojamos, o sirai išstato jas ir daugiau jų nepajudina, kol Izraelio žvalgyba surenka smulkias žinias apie jų išdėstymą ir lėktuvai atskridę sudaužo pirma radaro stotis, o po to ir baterijas.

Sovietų progagandos direktorius Leonid Zamyatin liepos mėnesį aiškino Maskvos televizijos žiūrovams, jog Izraelio ir Amerikos propaganda meluoja apie Sirijos nuostolius Libano kare. Ta propaganda „šmeižianti" sovietų ginklus. Izraelis netekęs apie 120 tankų, daug priešlėktuvinių raketų, daug šarvuočių ir apie 70 Amerikos gamybos lėktuvų. Zamaytinas nurodė, kad, kaip paprastai, kare agresorius visada turi mažesnius nuostolius, nes jis pirmas puola karo nelaukiančias jėgas.

Šią propagandos vadovo liniją tuoj pakartojo sovietų laikraščiai. „Trud" rašė rugsėjo 12, kaip Sirijos kareiviai džiaugiasi sovietų tankais. Kariuomenės laikraštis „Krasnaja Zviezda" rugpiūčio 31 rašė, kaip sirai atmušė Izraelio puolimą, sunaikino 21 Izraelio tanką ir paskui dėkingai bučiavo savo sovietų gamybos ginklus, dėkodami jiems už pergalę. Sirų tankai atlaikę priešo 105 mm kalibro sviedinius.

Rugpiūčio 15 sovietams švenčiant aviacijos dieną, pats karo aviacijos viršininko pavaduotojas gen. Yevgeni Jurasov pasakojo per Maskvos radiją, kaip Izraelis menkina savo nuostolius ir kelia savo laimėjimus. Jis pabrėžė, kad Sirija, naudodama nepamainomus sovietų ginklus, kelis kartus atmušė agresoriaus puolimus.

Komentatoriai įvairiai aiškina šį sovietų valdžios nervingumą. Specialistai mano, kad Izraeliui būtų neįmanoma nuslėpti savo lėktuvų nuostolių, jei tikrai jis būtų praradęs 70 lektuvų. Izraelio lakūnai netrukdomi iki pat šių dienų skraido po Libaną, nors Sirija turi šimtus sovietų lėktuvų. Libano karas, kaip anksčiau buvę karai, parodė, kad masiniai gaminami sovietų modernieji ginklai yra žemesnės kokybės už amerikiečių, prancūzų ar britų ginklus. Gal arabai ir blogesni lakūnai už Izraelio pilotus, tačiau dėl Sirijos nuostolių tenka kaltinti atsilikusią sovietų techniką, kuri gali pakenkti jų ginklų prekybai. Vis mažiau pasaulio valstybių ieško pirkti sovietų ginklų.

Haigas nepritaria Reagano planui

New Yorkas. — Jordano karalius Husseinas savo pasikalbėjime su britų BBC pritarė prezidento Reagano paskelbtam Viduriniųjų Rytų taikos planui. Jis pažadėjo daryti žygių, kad tas planas būtų vykdomas, tačiau pridėjo, jog jis turės laikytis paskutinio arabų valstybių vadų paskelbto nutarimo, kuris laiko PLO organizacijų svarbiausia visų derybų dėl palestiniečių ateities dalyve.

Prezidento Reagano planui nepritaria buvęs valstybės sekretorius Haigas. Kalbėdamas New Yorke žydų susirinkime Haigas pasakė, kad Reagano iniciatyva yra „labai didelė klaida". Haigas ypač smerkė siūlymą užšaldyti žydų sodybų steigimą Vakariniame krante.

— Čilė paskelbė, kad ji leis keturiems valdžios priešams sugrįžti iš užsienio į Čilę.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Libano vyriausybė pareiškė protestą dėl Izraelio kariuomenės pasistūmėjimo į naujas pozicijas Beirute. Premjeras Beginas pareiškė, kad Izraelis padės išlaikyti taiką. Libanas tą motyvą atmeta. Vak. Beirute buvo šūvių.

— Izraelio gynybos ministeris pareiškė, kad Libano prezidentą Gemayelą greičiausiai nužudė PLO agentai.

— Vakar PLO vadas Arafatas 20 minučių praleido su popiežium Jonu Paulium II.

— Monake paskelbtas oficialus gedulas. Princesė Stephanie dar tebelaikoma ligoninėj, labai pergyvena motinos mirtį. Iš viso pasaulio į Monaką plaukia užuojautų telegramos.

— Lenkijoje riaušės vėl įvyko Nowa Hutoj, Lodzėje, Szczetino ir Wroclavo miestuose. Keturi milicininkai sužeisti, 59 žmonės suimti.

— Sovietų „Pravda" antradienį rašė, kad Lenkijos vyriausybė užėmė kai kurias klaidingas pozicijas, padarė taktinių klaidų. Jai reikėjo daugiau kreipti dėmesio į mūsų patarimus, rašo „Pravda".

— Miami Beach nusišovė garsiojo rašytojo Ernesto Hemingway brolis, irgi rašytojas Leicester.

— Pennsylvanijoj eismo nelaimėje užsimušė motociklu važiavęs rašytojas ir pedagogas John Gardner, 49 m.

— Maskvoje saugumo milicija suėmė tris Volgos vokiečius, kurie pradėjo trumpą demonstraciją Raudonojoje aikštėje. Jie reikalauja teisės išvažiuoti į Vokietiją.

— Keleivinio lėktuvo nelaimėje Ispanijoje sunkiai sužeistas 41 žmogus. Lėktuve buvo 393 asmenys, iš jų 13 įgulos narių. Žuvusių buvo 53. Žuvo ir du sunkvežimių vairuotojai žemėje, nes lėktuvas užkrito ant vieškelio.

— Ugandoje priimtas įstatymas, kuris užmokės kompensacijas indams, iš kurių diktatorius Aminas buvo atėmęs prieš 10 metų nuosavybes.

— Atsirado sunkumų Indijos-Prancūzijos derybose dėl branduolinių medžiagų, kurias indai perka iš Prancūzijos.

Atgaivins derybas

Pekinas. — Ateinantį mėnesį Kinija atgaivins savo 1980 metais nutrauktas derybas su Sovietų Sąjunga. Derybos dėl sienų nutrūko 1978 m., o vėliau pradėtos derybos dėl santykių normalizavimo kinų buvo nutrauktos po sovietų invazijos Afganistane.

Trūksta daktarų?

Rockfordas. — Illinois valstijos aukštojo švietimo tarybos studija atidengia, kad valstijoje per paskutinį dešimtmetį įsikūrė daugiau medicinos gydytojų, tačiau dar yra vietovių, kur jų trūksta. Studija nurodo, kad Illinois turėjo 1970 metais 15,280 gydytojų. Jų skaičius iki 1979 m. paaugo iki 21,462. Kiekvienam 100,000 gyventojų yra 190 medicinos daktarų, tačiau jie ne vienodai pasiskirstę po miestus ir apskritis. Kai kur 100,000 gyventojų turi 138 gydytojus, o kitose vietose — tik 57.

Studija teigia, kad Chicagoje ir apylinkės apskrityse yra vietovių, kur medicinos gydytojų trūksta, ypač tarp juodųjų ir tarp ispaniškai kalbančių.

— Tęsiamos automobilių darbininkų unijos derybos su Chryslerio bendrove, kuri tvirtina, kad unijos reikalavimai vėl įstums bendrovę į katastrofą.

— Buvęs sen. George McGovern planuoja vėl kandidatuoti į prezidento vietą. Jis važinėja po Iową, „bandydamas politinius vandenis", viliodamas demokratų partijos veikėjus.

— Somalijos sukilėliai paskelbė apie naujus laimėjimus prieš Etiopijos kariuomenę, kuri Ogadeno provincijoj kovose netekusi 163 užmuštais ir 300 sužeisitais.

— Etiopijos diktatorius Mengistu Haile Mariam pasakė, kad Etiopija nekariauja su Somalija. Kovą veda patys Somalijos revoliucijonieriai.

Mirė Monako princesė Grace

Monte Carlo. — Antradienį nuo sužeidimų automobilio nelaimėje mirė Monako princesė Grace, Monako princo Rainier III žmona. Nelaimėje sužeista jos jauniausia duktė Stephanie taisosi. Laidotuvės bus penktadienį.

Pirmadienį princesė su dukra važiavo vingiuotu Cote d'Azur kalnų keliu. Britų gamybos Rover 3500 automobilis nuvažiavo nuo kelio, įkrito į 45 pėdų tarpeklį, princesė buvo išgelbėta iš automobilio po trijų valandų, sulaužytas kaklo kaulas, keli šonkauliai ir kojos kaulas. Mirė nuo nukraujavimo.

Princesė, buvusi Grace Kelly iš Philadelphijos, buvo garsėjanti filmų aktorė, pasižymėjusi 11-koj filmų, du kartus nominuota, vieną kartą laimėjusi „Oskarą". Spauda pažymi, kad ji buvo aristokratė ne tik savo užimama vieta, bet ir prigimtimi, charakterio bruožais.

Kas planavo nužudyti popiežių?

New Yorkas. — Antradienį NBC žinių tarnyba paskelbė, jog yra rimtų įtarimų, kad atentatą prieš popiežių Joną Paulių II planavo Bulgarijos saugumas su sovietų KGB žinia ir pritarimu. Televizijos stotis rugsėjo 21 transliuos šiuo klausimu programą.

Paskelbtoje santraukoje sakoma, kad popiežius buvo rišamas su neramumais Lenkijoje ir „Solidarumo" augimu. Popiežius 1980 m. parašęs laišką Breženvui ir pagrasinęs, kad jis padės šv. Petro kryžių ir žygiuos į Lenkiją, jei sovietai pasiųstų į Lenkiją karines jėgas. Tas laiškas pradėjęs slaptus susitikimus Maskvoje, Varšuvoje ir Romoje. Vatikano atstovo pavardė neskelbiama.

NBC tyrinėjo popiežiaus atentatą devynis mėnesius. Buvo gauta naujų žinių iš pabėgusio į Vakarus KGB agento Vladimiro Sacharovo. Kad sovietai buvo įvelti, yra rimtų įtarimų, tačiau nėra aiškių įrodymų, sakoma NBC santraukoje.

Jau anksčiau „Readers Digest" žurnale buvo rašoma, kad atentatą planavo bulgarų ir sovietų saugumas, kurie aprūpino turką Agcą lėšomis, dokumentais ir ginklais. Šį straipsnį atmetė italų vidaus reikalų ministerija, pavadinusi jį „fantazija". Bulgarų ambasada Romoje nurodė, kad popiežius šiltai pasveikino Bulgarijoje vykusį tarptautinį vaikų suvažiavimą. Jei Vatikanas įtartų Bulgariją dėl atentato, jis nebūtų atsiuntęs tokio šilto sveikinimo, pareiškė bulgarų diplomatas.

Dar pavasarį Europos laikraščiai minėjo, kad Vatikano nuncijus Dubline pareiškė įsitikinimą, kad už turko Agca stovėjo Rytų Europos valstybinės organizacijos. Vatikano kalbėtojas kun. Romeo Pancireli tuo metu pasakė, kad Vatikanas niekad nieko nekaltino. Apie atentatą kalbėdamas, valstybės sekretorius kardinolas Agostino Casaroli pasakė, kad už atentato slepiasi „pikta širdis ar piktos širdys". Iš to sprendžiama, kad kardinolas įtarė ne vieną žmogų, bet daugelio žmonių sąmokslą.

— Šiaurinėje Airijoje katalikų socialistų ir darbiečių partijos paskelbė, kad jos boikotuos numatomą provincijos legislatūrą, nes britai visai nesvarsto provincijos sujungimo su Airija.

— Vietnamas pasiūlė Kinijai nutraukti pasienio kivirčus, susikirtimus, tačiau kinų valdžia tą siūlymą atmetė, sakydama, kad visas provokacijas kelia tik Vietnamas.

— Afganistane pakeisti kultūros ir švietimo ministeriai, abu tapę vicepremjerais.

KALENDORIUS

Rugsėjo 16 d.: Kiprijonas, Liucija, Rigimundas, Normantė.

Rugsėjo 17 d.: Robertas Bel., Kolumba, Matvinas, Sigutė.

Saulė teka 6:30, leidžiasi 7:00.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 65 l., naktį 55 l.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, IL 60632

Clevelande įvykusiame Lietuvos Vyčių 69-tame seime buvo išrinkta nauja vadovybė. I eil. kairėje CV pirmininkė Loretra Stukienė.

Nuotr. V. Bacevičiaus.

VYČIŲ SEIMO PABAIGA

Šeštadienį, rugpjūčio 7 d. ryte, buvo jaunųjų vyčių posėdis. Jį pravedė centro valdybos vicepirmininkė Zuzana Bumila. Jauniesiems kalbėjo centro valdybos pirmininkė Loreta Stukienė ir Lietuvos Reikalų biuletenio redaktorė Bronė Avižaitė.

Ketvirtą seimo posėdį pradedant, maldą sukalbėjo kun. Jonas Savukynas. Vicepirmininkė Elzė Kosmisky pranešė naujų narių verbavimo vajaus rezultatus. Už 118-tos Lehigh Valley kuopos suorganizavimą buvo pagerbti Antanas Sokol ir jo žmona. Pagerbtas buvo ir 36-tos kuopos Chicagoje narys Jonas Paukštis už prirašymą į Lietuvos vyčių organizaciją daugiau šimto naujų narių. 36-toji kuopa dabar turi daugiau 300 narių. Nominacijų komitetas pasiūlė kandidatus į naują centro valdybą. Mandatų komiteto narė Ona Marija Kassel pranešė, kad tame posėdyje yra atstovaujamos 4 apygardos ir 35 kuopos ir kad jame dalyvauja 178 delegatai ir daug svečių.

Po pietų pertraukos ir šv. Mišių vėl rinkomės posėdžių salėn.

Penktasis ir paskutinis 69-tojo vyčių seimo posėdis prasidėjo kun. J. Baltrašūno invokacija. Nominacijų komiteto pirm. Irena Sankus ir seimo pirm. Laurynas Janonis pravedė naujos centro valdybos rinkimus. Balsus rinko Raimondas Vanagas ir Monckwitch. Buvo išrinkti: pirmininke — Loreta Stukienė, vicepirmininkais — Elzė Kosmisky, Eleonora Služienė ir Pranas Petrauskas, protokolų sekretore — Nancy Miro, finansų sekretore — Ona Marija Kassel, iždininku — Alfonsas Trainis, iždo globėjais — Povilas Binkis ir Antanas Radzevičius, Lietuvos Reikalų komiteto pirmininku — dr. Jokūbas Stukas, spaudos reikalų tvarkytoja — Irena Sankus, kultūros — Ona Wargo, apeigų — Rita Pinkutė, ryšininku prie Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos — Pranas Petkus, Lietuvių kalbos reikalų — dr. Algirdas Budreckis, Archyvų — Longinas Švelnys. Vyčiai prašys Lietuvių Kunigų Vienybę, kad ji paskirtų kun. A. J. Jurgelaitį organizacijos dvasios vadu. Išrinkus centro valdybą, vicepirmininkė Zuzana Bumila įteikė atžymėjimus Tomui ir Jonui Stroliams už jų dalyvavimą seime ir vyčių veikloje. Tada buvo priimtos seimo rezoliucijos. Nutarta 1983-čiųjų metų seimą ruošti Philadelphijoje. Jo organizavimo darbai pavesti 3-čiai kuopai. Mandatų komisijos pranešimu, šiame posėdyje buvo atstovaujamos 4 apygardos ir 36 kuopos; dalyvavo 199 delegatai ir daug svečių.

Harley House viešbučio patalpose įvyko seimo užbaigimo banketas. Savo atsilankymu jį pagerbė vyskupas Antanas Pilla ir Clevelando burmistro atstovai. Kazimiera Petrulienė iš Chicagos buvo pakelta į Lietuvos vyčių organizacijos garbės nares. Georgina Kassel ir Povilas Strolia, abudu iš Chicagos, gavo po 1000 dolerių mokslo stipendijas, o Joana Jasevičiūtė iš Amsterdamo — 500 dol. Petras Luiza įteikė vyskupui Pilla 25-tos kuopos dovaną, gražią lietuvišką koplytėlę. Vyskupas vėl pagyrė vyčius už pastangas padėti Lietuvai. Elena Šaulytė įteikė mirusio Jono Stoškaus žmonai jo garbės nario medalį. Meninę programą atliko lietuvių skautų oktetas „Budėk".

Po banketo dar vyko paskiri pasisvečiavimai. Chicagos delegacija suruošė Kazimierai Petrulienei priėmimą į garbės narių tarpą. Atskirą pasisvečiavimą turėjo Daytono delegatai. Jaunieji linksminosi Strolių kambariuose. Prie jų prisijungę buvo ir skautų okteto nariai.

Sekmadienį seimo dalyviai dalyvavo šv. Mišiose DMNP bažnyčioje. Jas aukojo keturi kunigai — G. Kijauskas, A. Jurgelaitis, J. Savukynas ir A. Baltrašūnas. Vandenį ir vyną prie altoriaus nešė centro valdybos pirmininkė Loreta Stukienė, 25-tos kuopos atstovė Stasė Sankalaitė, garbės nariai — Antanas Mažeika ir Juozapas Bulevičius, ir jaunųjų vyčių atstovai — Barbora Miciūnaitė ir Jonas Strolia. Povilas Strolia skaitė per Mišias. Kun. A. Jurgelaitis prisaikdino naują centro valdybą ir į ketvirtą laipsnį pakėlė: kun. Antaną Baltrašūną, Rožę Žukauskienę, Margaritą Brazaitienę, Sabiną Klatt, Sofiją Žukus, Janę ir Juozapą Jakščius, Violetą Panavienę ir kun. Joną Savukyną.

Po pamaldų šventoriuje padaryta seimo nuotrauka. Atsisveikinimo pietūs vyko gražiame Lietuvių klube, ir seimo dalyviai išvažinėjo, sakydami vienas kitam: „Sudiev. Susitiksime Philadelphijoje 1983 metais".

Irena Sankus

SEIMO NUTARIMAS

Kadangi Valstybės Departamentas ir toliau stipriai pasisako už teisę emigruoti iš Sovietų Sąjungos, ką yra garantavęs ir Helsinkio susitarimas, ir kadangi Valstybės Departamentas vis dar stengiasi padėti susijungti perskirtoms šeimoms, kas matosi iš Jurgučio bylos, Lietuvos vyčiai, susirinkę į 69-tąjį savo seimą Clevelande, nutarė širdingai padėkoti Valstybės Departamentui ir patys stengtis tol rūpintis Jurgučiais, kol jie galės vėl susijungti į vieną šeimą.

SEIMO NUTARIMAS

Jungtinių Amerikos Valstybių Teisingumo Departamento Ypatingų Tyrinėjimų įstaiga pradėjo paieškoti taip vadinamų „karo nusikaltėlių", kurių tarpe esą keli lietuviai, Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiai. Tų paieškojimų eiga kartais prieštarauja pagrindinaims JAV teisės principams ir neduoda galimybės JAV piliečiams pilnai pasinaudoti įstatymais. Todėl Lietuvos vyčių seimas nutarė, kad Lietuvos Reikalų komitetas nuodugniai ištirtų tą reikalą ir paruoštų planą akcijai, kurios vyčiai turėtų imtis, ir kad Lietuvos Reikalų komiteto biuletenis ir „Vytis" duotų tikslią informaciją tuo reikalu, kuria remdamiesi vyčiai galėtų pradėti stipresnę akciją neteisingai apkaltintiems padėti.

SEIMO NUTARIMAS

Kadangi Lietuvos Atstovybės namas Washingtone yra tokiame blogame stovyje, kad atsirado reikalas sudaryti fondą greitam jo pataisymui ir atnaujinimui, Lietuvos vyčiai, susirinkę į 69-tąjį savo seimą Clevelande, nutarė prisidėti prie išlaikymo ir pataisymo Atstovybės namo, kiekvienas individualiai aukodami tam reikalui kiek kas išgali. Šalia to, nutarta iš organizacijos kasos Atstovybės namo pataisymams paskirti penkis šimtus dolerių.

RELIGINIS KONCERTAS

Lietuviškų Parapijų Metams paminėti sekmadienį, rugsėjo 19 d., 3 val. p.p. Šv. Antano lietuvių parapijos bažnyčioje Cicero (1515 50th Ave.), ruošiamas Religinis koncertas. Dalyvauja: solistai Praurimė Ragienė — sopranas ir Algirdas Brazis — baritonas; smuikininkai Povilas Matiukas, Vanda Matiukienė, dr. Leonidas Ragas ir Faustas Strolia. Vargonai — Robertas Mockus. Giedos ir Lietuvos Vyčių choras.

DETROITO ŽINIOS

TAUTYBIŲ RADIJO STOTIS — NE SAPNAS, O REALYBĖ

Nepaisant visokiais akcentais šnekamos anglų kalbos viešose vietose, JAV didmiesčiuose prislopintai kalbama keliomis dešimtimis kalbų. Daugiakalbis ir mūsų Detroitas. Ne tiek pats miestas, kiek keturių milijonų gyventojų priemiesčiai. Daugiakalbiškumo pulsą galėdavai pajusti bet kuriuo paros laiku, gal tik išskyrus keletą valandų po vidurnakčio, radijo skalėj suieškojęs WMZK — AM stotį. Čia, iki šių metų vasaros, savo valandas bei pusvalandžius turėjo net 39 tautybės. Ir tai jokiu būdu ne viskas. Dalis kitakalbių programų buvo ir tebėra transliuojama iš kelių kitų stočių, įskaitant ir ALB Radijo klubo išlaikomą "Lithuanian Voice" programą. Vis dėlto WMZK stotyje spietėsi didžiausias etnikų procentas ir ta stotis pamatuotai vadinosi tautybių radijo stotimi. Joje tris kartus savaitėje po valandą girdėdavom ir "Lithuanian Melodies" transliacijas, kurioms po Rapolo Valatkos mirties vadovavo Algis Zaparackas.

Kad WMZK stotis ruošiasi keisti savininkus, publika išgirdo šių metų vėlyvą pavasarį. Netrukus gandai žiauriai išsipildė: tautybių programos liepos gale vienu mostu buvo išguitos. Netekome ir mes kas savaitę trijų valandų lietuviškos muzikos, žinių, reportažų, gyvybinių pranešimų.

Netruko paaiškėti ir tai, kad apie tautybių stoties likimą kai kurių transliacijų vadovai sužinojo jau 1981 m. lapkričio mėnesį. Jų tarpe buvo energingasis Algis Zaparackas. Jo iniciatyva sušauktas tautybių transliacijų vadovų posėdis, kuriame buvo įsteigta Tautybių radijo programų direktorių sąjunga. Sąjungos tikslas — bandyti nupirkti kurią Detroito metropolijos radijo stotį ir paversti ją tik tautybių transliacijų stotimi. Užsibrėžtas tikslas beveik utopiškas, nes jokiame JAV mieste nieko panašaus iki šiol nebuvo. Angažavus Michigane didžiausią advokatų firmą Goodnau, Tarnau, Trigg & Spencer, po aštuonių mėnesių ieškojimo ir beveik visų AM bei FM stočių kontaktavimo pirkinys buvo surastas. Tai WPON — AM radijo stotis Pontiac'o mieste, už maždaug 30 mylių nuo Detroito vidurmiesčio. Jos banga — 1460. Pažymėtina, kad derybas su perkamos stoties savininkais vedant, pagrindiniu tautybių atstovu buvo mūsiškis Algis Zaparackas, išrinktas minėtos tautybių organizacijos prezidentu.

Michigano valstijos Baltų komitetas su valstijos vicegubernatorium J. H. Brickley Birželio įvykių minėjime Detroite. Iš k.: J. Kukainis, vicegub. J. H. Brickley, adv. A. Ambrose, dr. S. Miškinienė ir R. Trala.

Apie WPON stoties nupirkimą viešai ir oficialiai paskelbta rugpiūčio 30 sušauktame tautybių radijo transliacijų direktorių posėdyje. Šį kartą spaudos atstovai publiką informavo kaip reikia. The Detroit News dienraštis stambiomis antraštėmis rašė net du kartu (rugsėjo 1 ir 4). Kai kurie laikraščiai (pvz. The Oakland Press) dėjo Algio Zaparacko (atstovavusio pirkėjus) ir Steve Petersono (pardavėjo) nuotrauką. Visų laikraščių maždaug panašiai pažymima, kad organizacija, vardu Foreign Radio Programs, "headed by President Algis Zaparackas", ir paaiškinama, kad Algis yra lietuviškos programos vedėjas, kad jis — inžinierius, dirbąs Fordo bendrovėje, etc. Lietuvių vardas linksniuojamas daugelį kartų. Beje, pirkinio kaina — 1,100,000 (vienas milijonas šimtas tūkstančių) dolerių. Tai už radijo stotį su visais įrengimais bei 8 akrais žemės. Tuo tarpu pirkėjais yra 18 tautybių, atstovaujančių 30 radijo programų. Reikiamai pirkimo bei operavimo sumai sutelkti platinamos akcijos (Preferred Stock). Akcijas pirkti kviečiami ne tik paskirų tautybių atstovai, bet ir visi eventualūs radijo klausytojai. Iki šiol entuziastiškai spėjo pasirodyti lenkai, radijo stočiai sutelkę apie ketvirtį milijono dolerių.

Kada visų tautybių, tad ir lietuvių programos iš WPON stoties bus pradėtos transliuoti? Ogi tuomet, kai bus galutinai sutvarkyti pirkimo formalumai. Spėjama, kad tai įvyks apie lapkričio vidurį. Tiksli data ir transliacijų laikas spaudoje bus paskelbta.

Iki šiol dar neteko girdėti apie perkamos stoties galingumą ir transliacijų girdimumo spindulį. Vilkimės, kad netrukus ir apie tai būsim painformuoti.

Alfonsas Nakas

TRUMPAI

Tautos šventės minėjimas Detroite, kuris įvyko rugsėjo 5 d. Šv. Antano parapijos salėje, sutraukė daug lietuvių ir iš kaimyninių parapijų. Pamaldų metu bažnyčia buvo artipilnė žmonių. Bažnytinis choras giedojo liturgines Mišių dalis ir religines — patriotines giesmes, iš kurių paminėtinos "Giesmė į Šiluvos Mariją" ir "Išklausyki Lietuvos". Akademinė minėjimo dalis buvo gerai pravesta S. Kaunelienės, o A. Misiūno paskaita buvo neperilga ir gana turininga. Meninę programą atliko instrumentalistės Diana, Joana, Vida ir Teresė Stankutės iš Sudbury, Ont., Kanada. Yra pagirtinas jaunų instrumentalisčių entuziazmas ir parodyta meilė lietuviškai muzikai.

Šv. Antano bažnytinis choras Detroite po vasaros atostogų jau pradėjo repeticijas, siekdamas papildyti repertuarą naujomis giesmėmis. Repeticijos vyksta įprasta tvarka: kiekvieną sekmadienį po lietuviškų pamaldų. Muz. Juozas Sinkus ir šiais metais sutiko paruošti vyrų balsų partijas. Pagyvėjusi organizacijų veikla čia vis dažniau suruošia minėjimus, kurie beveik visi pradedami pamaldomis ir užbaigiami salėje. Reikia pripažinti, kad tai bene bus patsgeriausias būdas parodyti minėjimų pilnumą, kada mes išreiškiame ir religinius ir tautinius mūsų nusiteikimus.

S. Sližys

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS — 161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $43.00. Foreign countries $45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$45.00	$27.00	$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	$45.00	$27.00	$19.00
Užsienyje	$45.00	$27.00	$19.00
Kitur — Amerikoje	$43.00	$25.00	$18.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• **Administracija** dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• **Redakcija** dirba kasdien 8:30 — 4:00.

• **Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.**

VERTINA LIETUVIŠKĄ SPAUDĄ

Detroite veikli "Švyturio" jūrų šaulių kuopa labai vertina "Drauge" spausdinamus jos kultūrinių renginių aprašymus ir veiklos įvykių pranešimus. Reikšdama savo įvertinimą "Švyturio" j. šaulių kuopa paskyrė 20 dol. auką "Draugui" paremti.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
AKINIŲ PRITAIKYMAS
2636 W. 71st Street
Priima tik ketvirtadieniais nuo 9 v.r. iki 9 v.v.
Skambinkit (ketvirtadienį)
Tel. 436-5566

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso tel. — 233-8553
Service: 885-4506 — Page #06058
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—4, 6—8; antr. 12—6; penkt. 10—12, 1—6.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6
Šeštadieniais pagal susitarimą

DR. K. M. ŽYMANTAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą: antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Kaltinama mūsų

BIRŽELINĖ VYRIAUSYBĖ

1941 metų birželio mėnesį įvykęs lietuvių tautos sukilimas prieš tautai prievarta primestą sovietinį režimą okupuojant Lietuvą ir po daugiau kaip 49 metų Lietuvoje nepamirštamas. Pirmiausia šį įvykį gerai atsimena senesnieji lietuviai ir nemaža dalis jaunesniųjų, apie jį patirdami iš vyresniųjų pasakojimų. Sukilimą jie laiko garbingu lietuvių tautos istorijos lapu. Bet sukilimo nepamiršta ir bolševikai todėl, kad jis yra jiems be galo nemalonus. Šį faktą kartkartėmis nagrinėja lietuvių pogrindžio spauda. Taip neseniai Vakarus pasiekęs "Tautos kelio" nr. 3 apie sukilimą šitaip rašo: "1941 m. birželio sukilimo ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo paskelbimo faktai labai nemalonūs tarybinei valdžiai ir jos gynėjams. Jie tiesiog nesusigaudo, kaip tuos faktus būtų galima ištrinti iš istorijos. Kai kurie griebiasi netiesaus, bet tarybinei propagandai būdingo būdo — drąsaus melo: nemalonų faktą apšaukti visai nebuvusiu, dokumentines žinias apie tai paskelbti istorijos klastojimu ir antitarybinės propagandos prasimanymais". (53 psl.). Faktas, kad lietuviams sukilėliams pavyko nušalinti bolševikų valdžią bei administraciją dar prieš vokiečiams okupuojant Lietuvą, vadinamas "istorinių faktų klastojimu, antiliaudinės propagandos prasimanymu". Toliau pogrindinis TK pastebi, kad vis dėlto "sukilimas įvyko ir jo išbraukti iš istorijos jau nebeįmanoma". Ir iš pačių bolševikų "istorikų" pasisakymų matyti, kad toks sukilimas prieš bolševikinius okupantus tikrai buvo; buvo sudaryta ir laikinoji nepriklausomos Lietuvos vyriausybė, nors jos dienos dėl naujos (vokiečių) okupacijos buvo labai trumpos. Šia proga TK cituoja laik. vyriausybės ministerio pirmininko J. Ambrazevičiaus žodžius, pasakytus Kauno kapinėse, laidojant sukilėlius: "Nebe pirmas kartas šioje vietoje prasiveria duobė, kad priimtų kūnus tų, kurių kraujas reikalingas tautos laisvei palaikyti. Tačiau niekad toji duobė nebuvo tokia didelė, kaip šiandien. Tai rodo, kiek Lietuvos žemė ištroškusi laisvės, tai rodo, kokia stipri tėvynės meilė išaugusi jos vaikų širdyse, kad jų ištisi būriai, šimtai, tūkstančiai, ryžtasi savo noru mirti, kad svetimiems netarnautų. Pajaučiame šių gilių kapų akivaizdoje visos tautos pasiryžimą gyventi per mirtį".

Birželio sukilimą, kaip žinia, suorganizavo ne "hitlerininkų penktoji kolona", ne "svetimos lietuviams jėgos", kaip bolševikų propaganda teigia, bet patys lietuviai, jų pogrindis, o dar tiksliau — ir be atskiro raginimo prieš tironus sukilo visa pavergta tauta. Faktas, kad tas "laisvės blykstelėjimas" buvo labai trumpas, kad po keleto dienų atvykę nauji okupantai nebeleido laikinajai vyriausybei eiti savo pareigų, nemažina lietuvių tautos garbės ir noro laisvai gyventi.

"LA Frontui prisegimas hitlerinės penktosios kolonos titulo yra gryna tarybinės propagandos išmonė ir su tiesa ryšio neturi. LAF svarbiausia rūpėjo nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymas ir tam, o ne kitam tikslui, tarnavo palaikomi ryšiai su vokiečių karo vadovybe" (TB nr. 3,56 psl.).

*

Dar prieš keletą metų JAV-bėse buvo daromi kai kurie mėginimai iškelti šio krašto teismuose bylas laikinosios vyriausybės nariams. Ši akcija tada nurimo, kai atitinkamos Amerikos įstaigos atsisakė tai daryti. Netrukus po to du laikinosios vyriausybės nariai numirė, tačiau nemirė akcija prieš kitus minėtos vyriausybės darbuotojus.

Pastaruoju metu, bolševikams vėl pradėjus pulti laikinosios vyriausybės žmones savo ir Amerikos spaudoje, Speciali Investigacijos įstaiga Washingtome iškėlė bylą Kaziui Palčiauskui, gyv. St. Petersburge, Floridoje, kuris laikinosios vyriausybės vidaus reikalų ministro Jono Šlepečio buvo paskirtas Kauno miesto burmistru ir šias pareigas trumpą laiką ėjo, kol buvo vokiečių administracijos atleistas.

K. Palčiauskui primetamas koloboravimas su vokiškais naciais, įsakymas geto Kauno žydams paskelbimas. Specialiame kaltinimų punkte reikalaujama atimti jam "neteisėtai" suteiktą JAV-bių pilietybę. Kaltinimai, kaip žinome, nepamatuoti. Nei trumpą laiką Kauno miesto burmistro pareigas ėjęs K. Palčauskas, nei kas kitas iš lietuvių ir jų institucijų ghettozacijos įsakymų nepasirašė: ši "sritis" buvo išimtinai naujųjų vokiškų nacių okupantų žinioje, ir dėlto kaltinti laikinosios vyriausybės narius ar jos pastatytus pareigūnus nėra teisinio pagrindo.

K. Palčiausko teismas dar neįvyko; vyksta tik tardymai, liudininkų apklaussinėjimai, tačiau Floridos ir kita spauda, televizija, radijas mūsų tautietį jau "nuteisė": jis buvo apšauktas "karo nusikaltėliu", "nacių koloborantu", "žydų žudytoju", "atsakingu už dešimtis tūkstančių gyvybių" ir pan.

Akcija suderinta: tuo pačiu laiku K. Palčiauskas buvo įnirtingai puolamas ir okup. Lietuvos spaudoje, primetant tuos pačius nebūtus kaltinimus.

*

Už K. Palčiausko bylos tačiau slepiasi gilesni dalykai. Šioje byloje, kaip rodo kai kurie mus pasiekusieji faktai, slypi kaltinimai Laikinajai Lietuvos (birželinei) vyriausybei tikslu ją suniekinti, diskredituoti bei diskriminuoti, paneigiant 1941 birželio sukilimo visuotinę lietuvių tautos nepriklausomybės dvasią.

Labai blogai mus nuteikia faktas, kad bolševikų ir Izraelio agentų surežisuotos bylos laikinosios vyriausybės darbuotojams vedamos JAV-bių oficialios įstaigos, dargi valdžios (faktiškai mokesčių mokėtojų, taigi ir mūsų pačių) lėšomis. Be to, kaip jau esame nekartą rašę, nekaltai užpultieji mūsų tautiečiai pastatomi į labai blogą ir nelygią padėtį, nes jie neturi lėšų apsimokėti milžiniškas bylos vedimo išlaidas. Speciali Investigacijos įstaiga tokio pobūdžio bylose plačiai naudoja iš Sovietų Sąjungos atgabentą "dokumentinę medžiagą", kurios tikrumą yra nekartą paneigusios JAV-bių Valstybės departamento įstaigos.

Tenka apgailėti, kad mūsų politinės institucijos išeivijoje, kiekvieni metai surinkdamos politiniams reikalams apie 200,000 dol., nepasistengė ir dabar nesistengia sukaupti mūsų kaltinamųjų gynimui reikalingos dokumentinės bei informacinės medžiagos ir suorganizuoti jų gynimą. Labai kukli šiose bylose yra ir lietuvių teisininkų pagalba. Turime jų, tiesa, nemažą skaičių, tačiau jie nėra reikiamu būdu organizuoti ir gerai informuoti.

Prieš lietuvius išeivius stojo didžiulė, trijų valstybių remiama, jėga. Kai kam atrodo, kad gynimasis yra beprasmiškas, kad pačioms teisingumo institucijoms spaudžiant mūsų tautiečiai vis tiek bus nuteisti. Tačiau vargiai tai teisingas kelias: būdami nekaltai užpulti, turime energingai gintis, nevengti teisingai liudyti ir tuo apginti savo, kaip lietuvių patriotų bei nepriklausomos Lietuvos kovotojų garbę.

b. kv.

SUSKRIS LIETUVIAI IŠ 18- KOS KRAŠTŲ

II Pasaulio Lietuvių Dienų komitetas ruošia programas ir svečių priėmimą

JUOZAS ŠLAJUS

Liko tik devynetas mėnesių, kai į Chicagą suskris laisvojo pasaulio išeivijos lietuvių išrinktieji VI-jo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo V-jo kongreso atstovai, suvažiuos ir tūkstantinė sportininkų, VI JAV ir Kanados Dainų šventės choristai ir daug kitų. Gal paskutinė bus proga pamatyti operą "I Lituani", kurią pakartos Chicagos Lietuvių opera. Tūkstančiai lietuvių suplauks į Antrąsias pasaulio lietuvių dienas (PLD), kurios vyks 1983 m. birželio 25 — liepos 4 dienomis Chicagoje. II PL Dienos bus didingoji išeivijos lietuvių kultūrinė ir politinė ryžto demonstracija, bekovojant už pavergto lietuvio laisvę bei stiprinimą lietuvių išeivijos didžiąją šeimą — Bendruomenę.

Kad šis didysis renginys geriau pasisektų, kad neapviltų pačių rengėjų ir iš 18-kos laisvų valstybių, suplaukusių lietuvių, rengėjams yra sunkaus ir įtempto darbo. Ir tik su mūsų visų vieningu darbu ir auka teįmanoma tokius didingus renginius suruošti.

Šios šventės kruopštaus ir sėkmingo darbo įvykdymui PLB-nės valdybos pirm. Vytauto Kamanto pakviestas, dr. Antanas Razma sutiko prisiimti II Pasaulio lietuvių dienų vyriausiojo komiteto pirmininko pareigas.

Dr. A. Razma, kad galėtų šias pareigas atlikti, pakvietė šiuos asmenis komitetų pirmininkais, kurie vėliau sudarė savo komitetus: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės VI-jo Seimo komiteto pirmininku dr. Petrą Kisielių, Pasaulio Lietuvių Jaunimo V-jo kongreso — Violetą Abariūtę, II Pasaulio Lietuvių sporto žaidynių — Valdą Adamkų, VI JAV ir Kanados Dainų šventės — Vaclovą Momkų, Kultūrinių renginių — Ingridą Bublienę, Spaudos — informacijos — Ritonę Rudaitienę, Pokylių — Mariją Remienę, Nakvynių — Rimą Rėklaitienę. Gal pačios sunkiausios, finansų, komisijos darbui vadovauja dr. Razma su talkininkais, jam nepasisekus "užverbuoti" pastovaus finansų komiteto pirmininko. Komitetų pirmininkai, susirinkdami į posėdžius, veikia kaip PLD Vyriausiasis komitetas. Posėdžiams pirmininkauja dr. Razma, sekretoriauja — Danutė Korzonienė. Be paminėtų komitetų, dar yra suorganizuotos bei organizuojamos specialios pagalbinės komisijos. PLD-nų komiteto posėdžiai vyksta PLB-nės būstinėje.

Kiek daug komitetuose ir komisijose yra dirbančių žmonių, akivaizdžiai bus galima susumuoti rugsėjo 19 d. Ateitininkų namuose, Lemonte. Vyr. komiteto pirmininkas A. Razma čia yra sukvietęs visus komitetų ir komisijų narius į susipažinimo ir darbo susirinkimą.

Jaunimo centras dar pilnuoja tebesilaiko kaip visų lietuvių centras. Aktyviausi visuomeniniais darbais dabar čia yra yra judri PL Bendruomenės būstinė, kuri veikė net ir vasaros sezono metu, kai pats Jaunimo centras paprastai užsidaro porai vasaros mėnesių. Artėjant kitų metų šventės datai, dažnėja čia PLB-nės valdybos ir PLD-nų vyr. komiteto posėdžiai, nes gausėją tos šventės darbai spaudžia įsipareigojusiųjų pečius.

Kuomet darbo dieną būsimos šventės ar kitais Bendruomeniniais reikalais užsuki į PLB būstinę, čia susitinki dvi malonias tos būstinės vadoves — administratores — sekretore ar dar kitais titulais čia dirbančias Danutę Korzonienę ir Vandą Aleknienę. Be PLB Seimo ir įvairių kitų PLD darbų, padalindamos jos dar atlieka ir Lituanistikos katedros aukų telkimo bei administravimo darbus.

Švarioje ir šviesioje būstinėje matyti ilgas stalas posėdžiautojams. Vienam šone su daug langelių atvira spintelė su PLB valdybos narių, "Pasaulio lietuvio" redaktoriaus bei administracijos pavardėmis. Ir retai kuris iš jų būna tuščias. Kitos spintos net užrakintos. Plati ir aukšta spinta su gaunamos visos lietuviškos spaudos komplektais ir knygomis. Ant šių pareigingų lietuvaičių stalų stuksena rašomoji mašinėlė arba kokios informacijos prašosi skambantis telefonas. Nemažos krūvelės korespondencijos laukia jų rankų.

PLB Seimas ir PLJ Kongresas (pirmą kartą sutapęs su PLB seimu) yra pagrindiniai PLD reiškiniai, nes PLB seimas daro apspręstus nutarimus, kurie paliečia 18-je valstybių gyvenančių lietuvių kultūrinę ir politinę veiklą. O jei nebūtų PLB Seimo — vargiai galėtų įvykti PL Dienos.

Keletas minčių apie PLB VI Seimo komiteto, sudarytą šių metų pradžioje, veiklą. Komitetas veda susirašinėjimą Seimo reikalais su visomis LB kraštų valdybomis, gaunami pranešimai apie išrinktus atstovus su įvairiais pageidavimais. Paruoštas ir išsiuntinėtas PLB Seimo leidinio rašinių autoriams planas ir nustatytas grąžinimo laikas. Paruoštas Seimo šūkis "Vienybėje su kovojančia tauta", kuris PLD posėdyje buvo priimtas kaip PLD šūkis skirtas naudotis visiems Pasaulio Lietuvių dienų komitetams.

PLB Seimo komitetas yra nutaręs (jeigu nepasikeis) PLB VI-jį Seimą iškilmingai atidaryti 1983 m. birželio 26 d. (sekmad.) Illinois universiteto Circle patalpose, o posėdžiauti birželio 27, 28, 29 ir 30 dienomis — Jaunimo centre.

Seimo komitetas sudaro penkias darbo komisijas, kurios susirašinėdamos ar kitais būdais pasitardamos su LB-nės visų kraštų valdybomis bei kitais bendruomenininkais, paruoš ateinančių penkerių metų darbų planą, nutarimų metmenis ir pateiks PLB Seimui svarstyti ir priimti, pakeisti ar atmesti.

PLD Vyr. komiteto pirmininko dr. A. Razmos pakviestas, PLB Seimo komitetas sutiko suruošti ir įvykdyti PLD atidarymo programą. Komitetas ruošia šio darbo planus ir sudaro specialią komisiją.

Seimo komitetas dėl sėkmingesnio darbo eigos ir jo įvykdymo, į savo posėdžius kvietėsi ir jau yra dalyvavę PLD Vyr. komiteto pirm. dr. A. Razma, PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas, valdybos narė Daina Kojelytė ir kiti. Su jais aptariama ir suderinama Seimo programa ir kiti darbai. Visuose Seimo komiteto posėdžiuose dalyvauja ir savo organizacine patirtimi teikia praktiškų patarimų "Pasaulio lietuvio" red. Bronius Nainys.

Ateinančios Pasaulio lietuvių dienos yra išeivijos lietuvių didžios šeimos didingoji šventė. Be sutartinos paramos darbu bei auka nebūtų įmanoma tuos darbus tinkamai atlikti. Kviečiame visus į talką darbu, auka, dalyvavimu.

Grant Parke arkiv. J. Bernardin po šv. Mišių sveikina didžiulis minias. Kairėje — kun. dr. J. Šarauskas.

Stabdykime OSI tardymus

Svarbi informacija pateikta "Drauge" (b. kv., Juoz. Pr., Povilas Žumbakis, M. Dr., D. Kezienė ir kt.); "Kary" (D. Kezienė). Pagal Kezienės straipsnius parašiau OSI. Atsako, kad turi labai daug tokių klausimų, todėl neaišku, kada galės paklausėjui atsakyti. Tuo tarpu JAV ir Sovietų Rusijos 1980 metų slapta sutartis yra vykdoma, jos turinio mums nežinant ir iš atsakymo (remiantis "Freedom of Information Act") neaišku, kada sužinosime, ir ar iš viso kada sužinosime!

Specialių tardymų įstaigos (OSI) brangų išlaikymą ir su jos veikla "karo nusikaltėlių" ieškant, juos tardant, teisiant bei kitas dideles išlaidas apmoka Amerikos mokesčių mokėtojai. Remiama nepagrįstu kerštu liepsnojanti sistema, vėl esame terorizuojami, o mes patys vejamės virvę.

Pagaliau visi veiksniai, nors šiuo vienu atveju privalo surasti 'vienybę', nes tiesiogiai ar ne, bet visi esame tame pačiame pavojuje. Ypač dar nenutilę į laisvę pabėgusieji. Visais galimais būdais reikia informuoti amerikiečių visuomenę, kad jų pinigais yra remiamas į jų pačių laisvę besikėsinantis priešas. Spaudoje ar per savo skyrius reikia paskelbti protesto laiškų pavyzdžius, kuriais galėtume pasinaudoti visi baltai, ukrainiečiai, etninės grupės bei kiti suinteresuotieji, rašydami laiškus vietinei amerikiečių spaudai.

A. Valiuškis

SKIRTINGI PASAULIAI

Ištraukos iš romano

ANDRIUS NORIMAS

1

Mūsų vaikai jau suaugę ir turi savų vaikų, todėl dabar mudviejų svarbiausi namų draugužiai yra mažieji paukščiukai, vadinami kolibriais. Anglai juos vadina „dūzgiančiais paukščiais" (hummingbirds). Kolibriai kiek stambesni už bitę kamanę arba už bimbalą, kuris taip pat kartais apskraido gėlių žiedelius. Panašiai kaip vabzdžiai, kolibriai maitinasi tik gėlių taurelėse užsiliekančia rasa arba ir įvairių augalų syvais. Šie mažieji sutvėrimėliai yra vieninteliai sparnuočiai, turintieji visiškai skirtingą maitinimosi būdą kaip kiti paukščiai. Jie nenutūpia ant šakelės, o prisiartina prie žiedo, nepaprastai greit plasnodami nedideliais sparneliais ir įleidžia savo ilgus, smailius snapelius. Iškišdami plonyčius liežuvėlius, čiulpia skystą maistą, visą laiką laikydamiesi ore vienoje vietoje. Pasisotinę, skrenda atbuli, pasisuka ar pakyla, it šaudyklės, ir pradingsta.

Prieš kurį laiką įsigijome nedidelį, šimto gramų talpos buteliuką, su kamštyje įtaisytu vamzdeliu, pasibaigiančiu gumine apmova su skylute į vamzdį. Oro spaudžiamas per vamzdį, skystis pasiekia pačią vamzdelio angą, ir kolibriai lengvai išgauna iš jos jiems skirtą saldumyną, dažnai pirmiausia liežuvėliu nulaižydami lašelį.

Ak, kiek kartų mudu džiaugiamės atskrendančiais kolibriais ir gėrėdamiesi stebime, kaip jie tvarkingai, švariai, tik baikščiai pasidairydami, traukia saldų skystį. O tasai skystis labai nesudėtingas: į 100 gramų vandens ištirpiname du kaušelius cukraus ir uždažome raudonos spalvos maisto dažais, nes raudona spalva labai tuos paukštelius vilioja. Kiekvieną kartą stebimės tais Dievo sutvėrimėliais, primenančiais helikopterius, nes kolibriai visiškai panašiai, puikiai ir tiksliai valdo savo kūnelius, vairuodami įvairiomis kryptimis, o ypatingai išsilaikydami ore vienoje vietoje.

Butelį su jų maistu kabiname į pušies šaką. Sėdėdami kiemely po skėčiu, ištiesta ranka galime butelį pasiekti, bet atskridus kolibriams, sustingstame ir tik akimis stebime, kaip jie, įtraukę mažas, silpnas kojeles, įkišą plonus, it ylas, snapelius į vamzdelį ir nepaprastai greit plasnoja sparneliais. Nuo plasnojimo susidaro tarytum kokia permatoma aureolė. Netikėtai atsiradę, taip pat staigiai nuskrenda šalin ir dažniausia atsitūpia pailsėti artimiausiame eukalipte, ant sausesnės šakelės ir kojytėmis valosi plunksneles arba nusišluosto į šakelę nuo mažyčio snapelio saldaus skysčio likučius. Dažnai ir vėl atlekia pasimaitinti.

Sėdžiu prie stalo po skėčiu, žvelgdamas į žalios vejos plotą su eukaliptų kepurėmis apnuogintus jų liemenis. Medžių protarpiuose žolėje braido juodieji špokai, lesinėdami sėklas ar gardžiuodamies kirminais, kuriuos jie nusineša ant cementinio tako patogesnei vivisekcijai. Vakar nupiauta žolė dar šiandien tebeskleidžia malonų, kaimą primenantį, šviežio šieno kvapą. Už parko namų fasadai sueina tirkampiu. Namai aptverti įvairiomis tvorelėmis, kone kiekvienas turi įvairių gėlių ar vaismedžių sodelį. Visi tie augalai užstoja patį namą ir jo langus. Kiekvienas gyventojas siekia apie save turėti jaukumo, grožio ir privatumo.

Žmona atneša trupiniais susmulkintas baltas bandeles ir paduoda man. Tai vaišės špokeliams, kurie jau susirinkę laukia pievelėje. Kai su lėkšte prieinau arčiau, jie visi pakyla ir čeksėdami nuskrenda. Tik vienas drąsuolis kiek nuošaliau stebi mane, kaip paberiu trupinius į žolę.

Kai sugrįžtu į savo vietą po skėčiu, tasai drąsuolis pirmasis atžingsniuoja, kiknodamas snapuotą galvą, prie trupinių krūvelės ir atsargiai, net pasišokėdamas, stvarsto trupinius, lyg paragaudamas. Keletą kartų sučeksi. Bematant atsiranda kitas špokas, jau prie pat krūvos, po jo antras, trečias, kol vėl visa jų skiltis susirenka maitintis žmogaus paberta „mana". Kiekvienas nusineša savo trupinį nuošaliau ir, pasidėjęs žolėn ar ant šaligatvio, doroja, godžiai kapodamas į smulkesnius trupinėlius, ir skubiai ryja. Iš tolo juoduose špokelių kūnuose trupiniai išsiskiria baltais taškeliais.

Štai, juodaplunksnių tarpe atsiranda ir du mažesni pilkasparniai žvirbliai. Aš tuos jau pažįstu! Jie atkaklūs, nachališki mano kolibrių maisto čiulpikai! Dažniausia visą mūsų kolibrių rojišką idiliją drumsčia tie pilkieji žvirbliai ir į juos labai panašūs raudongurkliai paukščiai. Kai jie užsimanė pasismaguriauti kolibriams skirtojo maisto, tai dabar jau pažįsta butelį ir dažnai užtupią vamzdelį. Nuo to paties čiaupelio persilenkia žemyn ir bando savo bukais, trumpais snapais išgauti saldaus skystimo lašą. Nekantraudami net kandžioja guminę apmovą, bet greit lyg suvokia, kad nei per ją, nei per permatomą plastiką arba per butelio stiklą tas masinantis, saldus skystis neišsiverš.

(Bus daugiau)

Būrelis lietuvių, dalyvavusių Europos Lietuvių studijų savaitėje, su diplomatiniu atstovu V. Balicku ir ponia.

GIMNAZIJA GYVUOJA

Ji ne tik šiaip taip dar gyva, o žadanti toliau našiai gyvuoti, net klestėti: atsinaujinti, atsijauninti. Ji — Vasario 16 gimnazija, Vokietijos ir kitų lietuvių pažiba — rugpjūčio 30 d. pradėjo naujuosius mokslo metus, naują savo gyvavimo kalendorių.

Bepig toms gimnazijoms, kurias tvarko Švietimo ministerija, finansuoja vlastybė, ir į kurias tėvų tėvai siunčia, net grūdžia, savo geruosius ir gabiuosius vaikus. Lietuviškoji gimnazija (ir ją palaikanti — nešanti Kuratorija) turi būti pati sau kone švietimo, finansų ir mokinių parinkimo ministerijos. Gera toms gimnazijoms, kur vienam direktoriui ar mokytojui pasitraukiant, jų vieton kandidatuoja keletas. Vasario 16 gimnazijai taip nėra: ji pati (ir jos Kuratorija) turi „iš žemės iškasti" savo personalą. O toji žemė svetur dažnai kieta, net pūdymas, slibiniškai grasanti.. Laimingas buvo anuomet romėnų Cezaris prie Rubikono upės, lydimas karingų legionų, — jis drąsiai žengė per Rubikoną, taip pats sau palankiai nustatydamas Romos likimą. Prie panašaus „rubikono" buvo priėjusi pereitą pavasarį lietuviškoji gimnazija, kai porą metų jai našiai darbavęsis direktorius Jonas Kavaliūnas apsisprendė grįžti namo, į kitą lietuvių veiklą. Kur gauti gimnazijai naują „galvą"? Besiveržiančių nebuvo, nė negalvok, kad išeivijos nelabai derlinga lietuviškoji žemė išželdintų naują gimnazijai vadovą.

O vis dėlto gimnazijos neapleido jos likimu besirūpinanti laumė. Gimnazijos Kuratorija birželio mėnesį pakalbino buvusį gimnazijos mokinį, dirbusį vokiečių gimnazijoje mokytoją, našiai įsijungusį į Vokietijos Bendruomenės gyvenimą, Andrių Šmitą, ateiti vadovauti gimnazijai. Ir jo nereikėjo kelis kartus prašyti. Ir štai gimnazijos „rubikonas" peržengtas — lietuviškajai mokyklai vadovauja jaunas direktorius, buvęs jos pačios auklėtinis, artimai žinąs visas jos bėdas, lūkesčius ir džiaugsmus.

Nepersaldino kai kurie lietuviškieji laikraščiai, apibūdindami Andrių Šmitą, atsakingai misijai brandžiai ir įvairiopai pasirengusį lietuvį. Toks jis, vos apšilęs, leidosi stropiai medžioti gimnazijai reikiamų mokinių; įtikinamai pateisino vokiečių švietimo ir finansų įstaigoms mokinių stoką (apie 60 mokinių). Simpatingu magnetu jau įgijo užjūrių lietuvių simpatijų.

Rugpjūčio 30 d. rūtomis papuoštoje Vyčio aikštėje gimnazijos jaunimas himno garsais iškėlė Lietuvos trispalvę. Katalikų ir evangelikų kapelionai bendrose pamaldose bandė įteikti nuo altoriaus visiems darnaus sugyvenimo meilės raktą ir iš anksto mokinius nuteikti gyvenimo alternatyvose nedvejojant pasirinkti tik krikščioniškąsias vertybes.

Gal nebuvo gimnazijos istorijoj svarbaus momento, kuriame nebūtų kaip nors dalyvavęs jo vienas tėvų — tėv. Alfonsas Bernatonis. Ir mokslo metų atidarymo iškilmėse jis, vis besišypsantis savo kapuciniška barzdele, gyvenimiškai drąsino jaunimą: „Būkite vieninga šeimyna, kaip prie pusryčių stalo, būkite įsitikinimais krikščionys prie ir šalia Dievo stalo, pasistatykite prieš akis Lietuvos vėliavą ant mokslo stalo".

Naujasis direktorius, skaitydamas mokiniams Kauno „Aušros" gimnazijos mokinių sukaktuvinio suvažiavimo linkėjimus Vasario 16 gimnazijai, leido įsijausti į lietuvių tautos (kur ji bebūtų) egzistencinį ritmą: išeinanti iš veiklos anuometinė karta pasikviečia tęsti jos misiją Lietuvai svetur priaugančią lietuvišką kartą. Į tą gimnazijos ritmą šiemet įsijungė 22 nauji mokiniai iš kelių žemynų, labai skirtingų religijų ir net nepriprastų veido spalvų.

Gimnazija pajaunėjo ir berniukų internato nauju vedėju Mečiu Buiviu, buvusiu taip pat tos gimnazijos auklėtiniu, energingu ir daug gero žadančiu lietuviu. Lietuvių pedagogų eiles praturtino pora saviškių mokytojų, kurie laikinai iš mokyklos darbo buvo išsijungę: Bronė Lipšienė grįžo dėstyti lituanistiką, o Vytautas Svilas — slavistiką.

Gimnazija apgaili pasitraukusių mokytojų: Emilija Meikienė, lituanistė, jauna pajėga, šviežia iš Lietuvos, grįžo į savo šeimą; Dalia Grybinaitė, trejetą metų stoišku ramumu auklėjusi merginas, noriai aukojusi gyvenimo dalį lietuvybei, grįžo Amerikon; dir. Jonas Kavaliūnas, porą metų

Laidotuvės ok. Lietuvoj, kažkur Žemaitijoje.

stengęsis gimnazijon įdaiginti savo įvairiose mokyklose įgytas gerąsias patirtis, grįžo Chicagon toliau idealizuoti kitus veikėjus.

Ir raštvedyboje nauji vardai ir veidai. Ilgametis gimnazijos sekretorius Petras Veršelis, irgi jos buvęs mokinys, dešimtį metų mokyklai sekretoriaudamas, užleido plunksną ir kartotekas jaunai sekretorei Onutei Barišauskaitei, kuri, tik prieš porą savaičių toje gimnazijoje sukeitusi žiedus, pasivadino Ona Šiugždiniene.

Jeigu prieš gerą tuziną metų gimnazijos mokinių ir lietuvių mokytojų amžių vidurkis skyrėsi nemažiau vienos ar dviejų generacijų tarpu, tai dabar šis metų atstumas susiaurėjo tiek, kad kone liečiasi.

Vasario 16 gimnazija atsijaunina! Ji gyvuos tol, kol pakaks jai mokinių iš jaunatviškos vilties lietuvių šeimų.

Stebėtojas

APGAUTA POLICIJA

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Nuo gegužės mėn. Prancūzijos policijos buvo paieškomas dingęs Rumunijos režimo kritikas rašytojas Virgil Tenase. Pasirodo, kad jis buvo pagrobtas ne rumunų policijos agentų, bet Prancūzijos slaptosios DST tarnybos, perkeliant rumuną į Bretaniją ir tuo pačiu, apsaugojant jį nuo rumunų slaptosios "Securitate" rankų. Ilgą laiką prancūzai žaidė dvigubą žaidimą: pirmiausiai jie saugojo jau jiems dirbantį rumunų policijos agentą, kuris rašytoją turėjo nužudyti bei tuo pačiu metu mėgino iš Rumunijos atsikviesti to agento šeimą. Ir tas prancūzams pilnai pavyko.

Į Rumunijos režimo nemalonę rašytojas pateko už straipsnį apie komunistų partijos sekret. N. Ceausesc, pavadindamas jį komunizmo karalium, nes jo šeimos nariai ir giminės turtėjo iš darbininkų sunkaus darbo.

Ankstyvą 1982 m. pavasarį Prancūzijos slaptosios policijos prefektūroje prisistatė rumunų karininkas, atskleisdamas jam duotą uždavinį — rašytojo nužudymą. Jis turėjo taip pat įsąkymą nunuodyti kitą Rumunijos režimo kritiką rašytoją P. Gomą. Už šį pranešimą, kaip dovaną, jis pasiprašė azylio teisių. Savaime aišku, jos buvo suteiktos.

Tačiau, galvodamas apie savo šeimą, jis turėjo jam pavestą uždavinį įvykdyti. Susitaręs su Goma, vienam priėmime su švirkštu (šratinuko formoje) į stiklinę įleido nuodų. Bet Goma, "nelaimingai" stiklinę nuvertė. Šią "nesekmę" agentas pranešė Bukarešui. Teko imtis antro uždavinio — likvidavimo rašytojo V. Tenase. Ir gegužės 20 d. kartu su Prancūzijos špionažu jis tą uždavinį Paryžiaus vidurmiestyje puikiai "įvykdė". Policijos paieškojimai nedavė jokių pasėkmių. Agentas "Emilis" grįžo į Rumuniją, pranešdamas užduotį pilnai atlikęs. Atlyginimas — turisto viza į Vakarus visai agento šeimai. Jis pats rugpiūčio mėn. atvyko į Prancūziją praleisti su šeima dalį atostogų, gaudamas prieš tai medalį už didelius nuopelnus tėvynei.

Rašytojo V. Tenase įvykis pasiekė diplomatijos kambarius ir patį Prancūzijos prezidentą Mitterand. Jis, žinodamas tariamą "grobimą", tačiau norėdamas nuslėpti nuo viešumos ir Rumunijos akių, gąsdino toli einančioms sankcijoms, jeigu rašytojas V. Tenase nepasirodys gyvas. Lietpos mėn. jis net atidėjo numatytą rugsėjo mėn. vizitą Bukarešte.

Rašytojas, saugomas policijos, su visa šeima gyvena Bretanijos viešbutyje. Neseniai čia persikėlė su visa šeima agentas "Emilis" — rašytojo "žudytojas".

ALĖ RŪTA

LAIŠKAI JAUNYSTEI

Beletristika

Macai be kraujo, Pievos žydi, Skirtingos kojinės, Paslėptu vardu, Aš tau sakydavau, aš tau sakau ir kiti įdomūs pasakojimai.

Spaudė Pranciškonų spaustuvė 1977 m. Kaina su persiuntimu $4.30. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

BOOKS IN ENGLISH

Cultural Wellsprings of Folktales, by Vyt. Bagdanavičius. $6.00
Curriculum vitae, by A. Kairys. 2 v. komedija. $2.00
Lithuanian Cookery. Compiled by Izabelė Sinkevičiūtė. 318 pages. $8.00.
And There was the Moon — Throwing Stones at Birds, Poems by Danguolė Sadūnas. $3.00
Vilnius University Four Hundred Years, by Albertas Bubras. $2.00
Lithuanians in Multiethnic Chicago, by David Fainhauz. $20.00
Memoirs of a Lithuanian Bridge, by Vincas Kudirka. $2.00
Noon at a Country Inn, by Antanas Vaičiulaitis. $3.95
Bobby Wishingmore, by Stepas Zobarskas. $1.95
LITHUANIA: The Outpost of Freedom, by Dr. Constantine Jurgėla. 387 pages — $15.00.
Lithuania in Crisis, by Leonas Sabaliūnas. $5.00
The Temptation, by Vincas Krėvė. $3.00
The Third Woman, by Aloyzas Baronas. $4.00
The Baltic States in Peace and War 1917-1945. Edited by V. Stanley Vardys and Romualdas J. Misiūnas. $15.00
The Battle of Gruenvald, by I. Sokolnikov, $3.00
Introduction to Modern Lithuanian, by L. Dambriūnas, A. Klimas, W. Schmalstieg. A Grammar and Textbook for the Lithuanian Language. $10.00
English-Lithuanian Dictionary, by V. Baravykas, $13.00
Lithuanian-English Dictionary, by Vilius Pėteraitis, $13.00
Lithuania's Jews and The Holocaust, by Dr. Juozas Prunskis. $1.00
Lithuanian Writers in the West, edited by Alina Skrupskelis. $20.00
Lithuanian Self-Taught, by M. Variakojytė. $3.50
Namų-artimos aplinkos žodynėlis, by R. Černius. $2.50
Mano žodynas, by Richard Scarry. For children, illustrated $6.00
The USSR-German Aggression against Lithuania, by B. Kaslas. $15.00
Lithuanians in America, by Dr. A. Kučas. $6.00
The Lithuanian Short Story 50 Years, by S. Zobarskas. $12.50
LITHUANIA 700 YEARS, by A. Gerutis. $15.00.
Fighters for Freedom, Lithuanian Partisans, by J. Daumantas. $10.00
Lithuania Minor, by M. Balkas. $[illegible]
The Baltic Nations, by B. J. Kaslas. $[illegible]
Sudiev: Good-bye, by E. Bates. $10.00
Cultural Wellsprings of Folktales, by V. Bagdanavičius. $6.00
A Priest in Stutthof, by Stasys Yla. $8.00
Crosses. by V. Ramonas. $4.00
The 40 Years of Darkness, by J. Vaišnora. $2.00
The Brothers Domeika, by L. Dovydėnas. $6.00
Vytautas the Great, Duke of Lithuania, by J. Končius. $2.00
History of Lithuania, by J. Končius. $3.00
House Upon the Sand, by J. Gliauda. $4.00
With Liberty and Justice, by P. Leonas. $5.00
The War Against God in Lithuania, by J. Savasis. $2.00
Sin At Easter, by Vaižgantas. $5.95
The Forest of Anykščiai, by A. Baranauskas. $4.00
200,000,000 and Lithuania, by A. Gustaitis. $1.50
We Will Conquer the World, by L. Dovydėnas. $5.00
ONA, by V. T. Belajus. $5.00
The Sonata of Icarus, by J. Gliauda. $5.00
Selected Post-War Lithuanian Poetry, selected and translated by J. Zdanys. $12.00
Rejuvenation of Siegfried Immerselbe, by I. Šeinius. $5.00
Perfection by Exile, 14 Contemporary Lithuanian Writers, by Rimvydas Šilbajoris. $8.50
The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania. A Report for 1979-1980, in hard covers — $10.00, in soft covers — $8.00.
Popular Lithuanian Recipes. Compiled and edited by Josephine J. Dauzvardis. —$4.75
Puzinas, Color monography, album. $25.00
A Color Odyssey — A. Galdikas. $16.00
The Catholic Church Dissent and Nationality in Soviet Lithuania., by V. S. Vardys. $15.00
AMBER, The Golden Gem of the Ages. by Patty C. Rice, Ph. D. $27.00
The Ordeal of Assad Pasha. A story by Ignas Šeinius. $2.00
Herdsman & Linden Tree, by Vincas Krėvė. $3.95
Regions of No Admittance, by Danguole Sealey. $4.00
Lithuanian National Costumes, by Antanas and Anastasia Tamošaitis. Lithuanian Folk Institute. $26.00
The Golden Steed. Seven Baltic plays. Edited by Alfred Straumanis. $16.50
Under the Sword of Damocles, A novel by Anatole Kairys. $10.00

Užsakymus siųsti: *DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.*

Knygų užsakytojas moka pašto ir įpakavimo išlaidas. Ill. gyventojai dar prideda valstijos mokesčio 6%.

CLASSIFIED ADS

VYRAI IR MOTERYS

Reliabe couple for small family with no children. To do general housework and maintenance, some driving. Separate living quarters. References required. **Phone 847-4339 days; 323-1980 evenings.**

MISCELLANEOUS

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Tel. — 925-2737
Vytautas Valantinas

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS
Tel — RE 7-5168

MOVING
SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Telef. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDAS, 4059 Archer Avenue
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMIMŲ liudijimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

Master Plumbing
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Paskambinkite pavardę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Telef. GA 4-8654

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

Banaičio
JORATĖ IR KASTYTIS
3 veiksmų opera
Dainuoja Chicagos Lietuvių Operos choras, Dana Stankaitytė, Margarita Momkienė, Aldona Stempužienė, Stasys Baras. Groja simfoninis orkestras. Diriguoja AleksandrasKučiūnas.
Puiki dovana. Albumas, 3 plokštelės. Kaina su persiuntimu $15.55 ras Kučiūnas.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS
Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Brighton Parke. $39,500. Savininko paskola.
2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Įtaisytas sklepas. 72-ra ir Campbell. $39,000.
6 BUTŲ MŪRINIS. 4 maš. mur. garažas. $17,000.00. pajamų. Arti 64-os ir Kedzie Ave.
2 SKLYPAI ARTI VANDENS. Hot Springs Village.
Skambint 436-7877
ŠIMAITIS REALTI
2951 West 63rd Street

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM. (nuo spalio 1 d.) 4 kamb. butas vienam ar dviem suaugusiems. Brighton Parke. Skambint po 1 val. popiet tel. — **247-3838.**

IŠNUOM 3-jų kamb. apstatytas butas rūsy. Marquette Parke. Skambint po 7 val. vakaro tel. **737-7568.**

NORI PIRKTI

Asmuo nori pirkti Namą Marquette Parke. Skambint po 6 val. vakaro — **Tel. 925-9571**

DĖMESIO!

NAMŲ APŠILDYMAS
Išvalau ir įdedu visų rūšių Pečius ir Vandens šildytuvus
A. BANYS — Tel. 447-8806

Popular Lithuanian RECIPES
PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA
AŠTUNTOJI LAIDA
Suredagavo
Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido aštuntą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, Knygų Skyrius
4545 W. 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Kaina su persiuntimu **$5.65**

Illinois gyventojai pridėkite dar 20 centų mokesčiams.

Liaudies menas ir kitkas "Drauge"

★

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Galrasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

PLATINKITE "DRAUGĄ".

Arkivyskupo J. Bernardin sutikime Grant Parke seselės ir kiti Chicagos gyventojai. Nuotr. P. Malėtos

MŪSŲ KOLONIJOSE

East Chicago, Ind.

MEŠKERIOTOJAI IR MEDŽIOTOJAI NESNAUDŽIA

Prabėgo jau aštuoniolika metų, kai anuomet šioje dar gausingoje kolonijoje buvo įsteigtas Medžiotojų ir Meškeriotojų klubas, suburiant į vieną vienetą sporto mėgėjus. Užuomazga buvo 12 narių, o šiuo metu yra septyniasdešimt. Labai daug iškeliavo ten, iš kur niekad nebegrįžtama, tačiau kasmet vienetas pasipildo vis naujais. Čia gali priklausyti be jokio apsiribojimo visi lietuviai, gyvenantieji JAValstybėse.

Kaip kiekvieneriais metais, taip ir šiemet valdyba, savo programą vykdydama, eina prie galo ir ją baigia įvykdyti. Iki šiol jau pravestos sporto šakų varžybos, kai kuriems dalyvavusiems varžovams šypsantis, ogi kai kuriem ir liūdnai raukantis. Taip dedasi dėl to, kad iš kiekvienos sporto šakos tebūna tik trys laimėtojai, kurie gauna individualią taurę, o pereinamąją tais metais, kuriais yra laimėję pirmąją vietą.

Šių metų laimingieji šauliai pagal tris vietas: I. (kariškų šautuvų) I. A. Vilutis, II — L. Dambrauskas, III — E. Stangus. 2. (pistoletų — I — Vilutis, II — E. Stankus, III — Z. Stankus. 3. (medžioklinių šautuvų) — I. R. Pečiulis, II — E. Stankus, III — K. Valeika.

Įdigiausios bei didžiausios žuvies meškeriojimo varžovai pagal laimėjimo vietas buvo I — W. Juskew, II — J. Neverauskas, III — R. Mačys.

Klubo narys R. Nemickas, nuvykęs į Kanadą, tenai pasirodė kaip tikras meškeriotojas, sugaudamas dvi didžiules lydekas: sako vieną 40½ inč., svėrė 16 svarų, o kitą 35¼ inč., svoris 14 sv.

Mūsų klubas jau keleri metai pakviečiamas į panašaus Cicero klubo vykdomas šaudymo iš medžioklinių šautuvų varžybas. Gaila, šiemet E. Chicaga pralaimėjo šeimininkams dviejų taškų skirtumu. Varžybose dėl II, III vietos mūsų klubo narys po trijų persišaudymų laimėjo II vietą R. Pečiulis.

Dabar prieš akis tebestovi mūsų klubo kasmet ruošiamas iškilmingas tradicinis rudens balius, kuris šiemet bus spalio 23 d. Šv. Pranciškaus parapijos salėje (East Chicago, Ind., 3903 Fir St). Kaip visuomet, taip ir šiuokart klubo valdyba svečių neapvils. Bus skani T. Degutienės pagaminta vakarienė, dainuojančių žemaičių moterų koncertas, o Ą. Stelmoko orkestras dalyvius linksmins iki po pusiaunakčio. Iš laimės šulinio bus skirstomos dovanos. Tad būtų gera, kad nariai per bet kurį klubo valdybos narį nepašykštėtų jų paaukoti. Taip pat valdyba prašo ir kitus baliaus dalyvius iš anksto užsisakyti atskirus stalus po 10 asmenų. Bilietų galima gauti pas visus valdybos narius arba paskambinant telef. (219) 398-1233 A. Degučiui ir (219) 972-0464 J. Pečiuliui. Tad iki pasimatymo East Chicagos Medžiotojų ir Meškeriotojų klubo baliuje.

J. Pečiulis

Lemont, Ill.

RUOŠIASI ŠVĘSTI 20 METŲ LB VEIKLOS SUKAKTĮ

Lemonto LB apylinkės valdyba: pirm. Agnė Katiliškytė, sekr. dr. Linas Sidrys, ižd. Aleksas Karaliūnas, nariai Romas Burba, Kleopatra Buinevičienė, Linas Gylys, Modestas Jakaitis, Vytas Januškis, Birutė Navickienė ir Aldona Šoliūnienė lapkričio 6 d. ruošias švęsti, kaip jie sako, "ypatingą sventę aktyvios ir derlingos veiklos Lietuvos labui". Nemenka sukaktis, ir dėlto apylinkės valdyba nori ypatingu būdu atšvęsti šitokį pasiekimą.

Atšventimas bus sukaktuvinis banketas. Bus puikūs pietūs su "open bar". Bus taip pat ir meninė programa. LB apylinkės valdyba nuoširdžiai visus kviečia šventėje dalyvauti. Įėjimas auka 25 dol. asmeniui. Truputį per daug eiliniam apylinkės nariui, o dar pensininkui. Atrodytų, kad Lemonto LB apylinkės įsteigimo šventė rengiama tik turtingiems.

Jau įsigalėjo blogas paprotys, kad renginiuose ir tokiuose baliuose negeriantieji turi užmokėti geriantiems už gėralus.

Man atrodo, kad kas nori išgerti ir dar kiek daugiau, tai tegul ir pats užsimoka. O gėralų kaina turėtų būti išimta iš mokesčių už įėjimą į balių ar į viešą renginį.

O kas nori Lemonto LB apylinkės 20 metų sukaktuviniame bankete dalyvauti, prašomi skambinti Aldonai Šoliūnienei 257-6739, arba Mėtai Burbienei 739-5361.

PRAŠO AUKŲ LITUANISTINEI MOKYKLAI

Lemonte, jau nuo 1959 metų veikia lituanistinė mokykla, pavadinta Maironio vardu. Šią mokyklą visada ir kiek tik išgali, remia Lemonto LB apylinkės valdyba.

Šį mėnesį valdyba kiekvienam apylinkės lietuviui pasiųs aukų lapą su prašymu, kiek išgali paaukoti mokyklos išlaikymui. Norima susitvarkyti, kad mokykla nejaustų piniginių trūkumų.

Šiais metais su mokslo pradžia pasikeitė mokyklos vadovybė. Mokyklos direktorė bus Aldona Gasnerienė ir vicedirektorius — dr. Algis Mockaitis.

Mokslas prasidės rugsėjo 18 dieną. Visi norėtų ir tėvų prašo, kad savo mokyklinio amžiaus vaikučius leistų į Maironio lit. mokyklą.

Gal ne visi jauni tėvai žino, kad čia Lemonte veikia lietuviška šeštadieninė mokykla, tai vieni kitiems pasakykime ir patarkime vaikučius atvežti ir prirašyti, tegul mokosi tėvų krašto kalbos, istorijos, geografijos ir kt. Susirūpinkime visi, kad mūsų lietuviška mokykla klestėtų, bet nesunyktų.

BAŽNYČIOS REIKALUS TVARKO B. NAVICKIENĖ

Pasikeitus Lemonto LB apylinkės valdybos žmonėms, valdybos narei Birutei Navickienei atiteko vadovavimas komitetui, kuris tvarko visus bažnyčios lietuviškus reikalus. Jos telefonas 739-0363. Tais reikalais prašoma kreiptis tik į ją.

LIETUVIŲ NAMŲ ĮSIGIJIMAS JUDA

Įsteigta Lietuvių kultūros draugija "Aušra". Jos adresas 6428 Ridge Rd., Clarendon Hills, Ill. 60514 telef. (312) 968-0184. Energingų Beniutės ir Romo Kronų vadovaujama, po truputį žengia pirmyn. "Aušros" tikslas ir yra įsigijimas lietuvių namų Lemonto apylinkėje. Šiuo metu draugijos vadovai žiūrinėja vieną pirkinį. Tai gražioje vietoje, nemažas pastatas su 8 akrų sklypu. Pastatas pradžiai tinkamas naudoti be didesnio pertvarkymo ar remonto. Jį nupirkus, būtų įrengta skaitykla, lietuviška mokykla, žaidimų kambarys, salė šokiams ir įvairiems renginiams. O kiek vėliau jau galima bus kurti pensininkams nedidelius butelius. Svarbiausias darbas, tai rinkti lėšas. Draugijos steigėjai ir vadovai prašo lietuvių talkos. Jie prašo lietuvius gausiau stoti draugijon nariais arba aukoti draugijai kiek išgalima. Jie taip gi prašo lietuvių aukoti atliekamus gerus rūbus ar rakandus. Rūbai ir rakandai bus pardavinėjami, kaip čia yra madoje "Garage sale". Visi turime nenaudojamų, bet gerų rūbų ir rakandų, tad atiduokime "Aušros" draugijai, tegul jie už juos padidins lėšas svarbiam tikslui — Lietuvių namų įsigijimui.

Baniutė Kronienė, viena iš vadovų, pranešė, kad rugsėjo 25 d. Maironio lituanistinės mokyklos aikštėje ir patalpose bus "Garage sale".

Lietuviai yra prašomi nereikalingus gerus rūbus ir šiaip daiktus tą dieną atvežti mokyklon, o kitu laiku priims Algis ir Laima Trinkūnai, gyveną kaip tik prieš mokyklą per gatvę. Jų adresas 419 McCarthy Rd., Lemont, Ill. 606439, telef. 257-5220.

"Aušros" steigėjai ir vadovai yra labai pasiryžę ir tikisi tikslą pasiekti, kaip tas vandens "lašas po lašo ir akmenį pratašo".

Andrius Laukaitis

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Lietuvių kalba šeštadieniais ir Sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stotis WOPA 1490 AM
Transliojama iš nuosavos studijos Marquette Pke., vedėja Aldona Daukus.
7159 So. Maplewood Ave.,
Chicago, IL 60629
Tel. — 778-1543

Kennebunkport, Me.

PIKNIKAS

Kennebunkporto pušys lingavo vėjeliui lengvai pučiant, kai automobiliai įvažiuodavo į pranciškonų kiemą. Rytas saulėtas, piknikui skirtas. Palapinės su įvairiomis prekėmis, stalai su maistu. Automobiliai judėjo koplyčios link, kur 11 val. 45 min. buvo atnašautos šv. koncelebracinės Mišios 800 metų šv. Pranciškaus sukakčiai paminėti. Buvo ir kitos iškilmės: vienuolyno viršininkas Jurgis Gailiušis ir kunigas dr. Viktoras Gidžiūnas šventė 70 metų amžiaus sukaktį. Koplyčioje giedojo pranciškonų seminaristų choras kunigo Markaičio parašytas mišias. Koplyčia buvo pilnutėlė. Pamokslą pasakė kunigas dr. Gidžiūnas.

Šv. Mišioms pasibaigus, buvo pietūs. Vasarvietės šeimininkė Chlamauskienė paruošė skanius užandžius.

Bostono šokių ansamblis, Ivaskų vedamas, pradėjo programą. Malonu buvo žiūrėti į besisukančius mūsų jaunuosius, į spalvingus sijonus, marguojančius ore, į tuos šokius, kurie jau yra matyti daug kartų, o vis yra malonūs. Šokėjai atliko Malūną, Blezdingėlę ir kitus šokius. Kiekvieno šokio turinį trumpai aptarė Ona Ivaškienė lietuviškai, o jos sūnus angliškai.

Fantų traukimas. Tarp traukimui skirtų dovanų ypač akį traukė gintariniai karoliai ir audeklus iš Lietuvos. Į pikniką buvo autobusų iš Bostono, Lowellio ir Providence, R. I.

Elena Vasyliūnienė

RYGA TURI RUSIŠKĄ PLANĄ

"Ryga" — Maskvoje išleistas Rygos miesto planas turistams. Planą paruošė Stulova, Butuzova, Denisova ir Hvedčena.

Miesto plano centre į akį krinta rusiški gatvių pavadinimai, tuo metu kai latviškiems didvyriams Lačiui, Pelšei, Rudzitakui ir kitiems skirtos gatvės tik miesto nuošalesnėse vietose, išskyrus Stučkos, kuriam buvusi Terbatos (Tartu) gatvė. Rygos Laisvės gatvei, kuri caro laikais vadinosi Aleksandro gatvė, bolševikai davė Lenino vardą, prijungus dar ir "Iljičiaus statulą", pastatytą ant buvusio Petro Didžiojo paminklo pjedestalo.

Rygoje pasakojama, kad kažkas ant tos Lenino ištiestos rankos buvo pakabinęs bulvių krepšį, priduodamas tai skulptūrai su ištiesta ranka simbolinį turinį, nors ir trumpai, tik kelioms nakties ir ryto valandoms.

Tame Rygos plane neparodytas net aerodromas — turistų vartai į miestą ir iš miesto. Spilvės vardas irgi nepaminėtas. Ten nurodytas tik benzino bakas. Nenurodytos bažnyčios, ligoninės, kapinės, tramvajų ir autobusų linijos, Centrinis turgus, pašto ir policijos įstaigos. Matyt, yra pasirūpinta, kad turistas šiame mieste nebūtų laisvas, nes laisvė Rygos mieste nepageidaujama.

T

Mūsų sąjungos narei

A. † A. ADELEI BRIČKUVIENEI

mirus, jos sūnui ROMUI su ŠEIMA, GIMINĖMS bei jos ARTIMIESIEMS reiškiame širdingą užuojautą ir kartu liūdime.

CHICAGOS PENSININKŲ SĄJUNGOS VALDYBA IR NARIAI

A. † A. BENEDIKTUI MAŽUČIUI

mirus, žmonai STEFANIJAI ir GIMINĖMS reiškiame nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

JANINA RAČKAUSKIENĖ
JANINA RACEVIČIENĖ su ŠEIMA
PROF. dr. JONAS RAČKAUSKAS su ŠEIMA
ALICIJA RŪGYTĖ

A. † A. PETRUI BAUŽIUI mirus, žmonai Gražinai, jo šeimos nariams ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Buv. "LITUANICOS" TUNTO Tuntininkai

Švėkšniškių draugijos nariui

A. † A. BENEDIKTUI MAŽUČIUI

mirus, žmonai Stefanijai ir giminėms reiškiame nuoširdžią užuojautą.

ŠVĖKŠNIŠKIŲ DRAUGIJOS VALDYBA ir NARIAI

A. † A.

ALEKSANDRAI KREMERIENEI

žemišką kelionę užbaigus, jos vyrą, mūsų mielą bičiulį Oskarą ir jo artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

ALINA IR ZIGMAS MOLIEJAI

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

VINCENTAS MAKNAVIČIUS

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, kurio netekau 1981 m. rugsėjo mėn. 20 dieną.

Nors laikas tęsiasi, bet jo niekados negalėsiu užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišios bus atnašaujamos rugsėjo mėn. 19 d., 10:30 val. ryto Šv. Antano parapijos bažnyčioje, Cicero, Illinois.

Maloniai kviečiu visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su manim pasimelsti už a. a. Vincento sielą.

Nuliūdus: ŽMONA

A. A.

ALEKSANDRA LAGUCKIENĖ

MASKALIŪNAITĖ

Gyveno Šv. Šeimos Viloje, Lemont, Illinois.

Mirė rugsėjo 14 d., 1982 m., 3:05 val. popiet, sulaukus 80 m. Gimė Lietuvoje, Rokiškio mieste. Amerikoje išgyveno 32 metus.

Pasiliko dideliame nuliūdime duktė Birutė, žentas Stasys Matutis, anūkai Ramutė su vyru Dennis, gyv. Seattle, Washington, Grožutis su žmona Audrone ir Ginutis. Duktė Regina žentas Paulius Usvaltas, anūkai: Nijolė Vostol su vyru John, proanūkai Max, Ross, Devynn, anūkas Gintaras Stončius su žmona Margaret, Proanūkė Jessica, a. a. brolio Antano sūnūs Leonas Maskaliūnas su žmona Nijolė, ir Linas, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 2 val. popiet koplyčioje, 2424 West 69 Street. Laidotuvės įvyks penktadienį, rugsėjo 17 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švenčiausios Mergelės Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioj įvyks ged. pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: DUKTERYS, ŽENTAI, ANŪKAI ir PROANŪKAI

Laidotuvių direktorius — Evans, telef. 422-2000.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

APLINK MUS

× **Vytauto Kasniūno** "Urvinis namelis" atkarpoje vakar buvo baigtas spausdinti. Šiandien pradedame Andriaus Norimo "Skirtingą pasaulį", romano ištrauką.

× **Į Chicagos Aukštesniąją lit. mokyklą,** veikiančią Jaunimo centre, nauji mokiniai dar bus priimami šį šeštadienį, rugsėjo 18 d., 9 val. ryto. Baigę 8 lit. mokyklos skyrius priimami be egzaminų, nebaigę tą dieną laiko egzaminus.

× **Marquette Parko Lietuvių namų savininkų** organizacijos narių susirinkimas bus penktadienį, rugsėjo 17 d. parapijos salėje. Pradžia 7:30 val. vak. Atostogų metu susidarė daug visokių reikalų ir juos reikia aptarti, todėl susirinkimas bus labai svarbus. Visi savininkai prašomi atsilankyti.

× **LB Gage Parko apylinkė** šį sekmadienį, rugsėjo 18 d. rengia Tautos šventės minėjimą. 10:15 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios, progai pritaikytą pamokslą pasakys kun. Jonas Borevičius, SJ. Valdyba kviečia visus apylinkės narius ir platesnę visuomenę šiame religiniame Tautos šventės paminėjime dalyvauti.

× **Paskelbus ark. Jurgį Matulaitį** Dievo Garbinguoju Tarnu, žmonių susidomėjimas jo paskelbimu šventuoju bylos pasisekimu labai padidėjo. Todėl lietuvių ir anglų kalba "Ark. Jurgis Matulaitis", parašyta dr. A. Kučo, išversta į anglų kalbą kun. St. Gaučio, kaina sumažinta iki 10 dol. Knyga gaunama "Draugo" administracijoje.

× **A. a. Laimos Paulienės-Čepaitytės** 9-rių metų mirties metines minint, Šv. Mišios už jos sielą bus atnašaujamos rugsėjo 17 d., 7:30 val. ryto Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke; ir rugsėjo 18 d., 8:30 val. ryto T. Jėzuitų koplyčioje. Prašomi giminės, draugai ir pažįstami prisiminti ją savo maldose. (pr.).

× **Betliejus, Golgota ir kitos** krikščionims brangios vietos bus lankomos su "Draugo" administracijos organizuojama ekskursija, kuri išvyks 1983 m. balandžio 21 d. Informacija gaunama: American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Telef. (312) 238-9787. (Pr.).

× **Dengiame ir Taisome visų rūšių stogus.** Už savo darbą garantuojam ir esame apdrausti. Skambinkite **Arvydui Kielai tel. 434-9655 arba 737-1717.** (sk.).

× **"Draugo" metinis banketas** bus rugsėjo 25 d. Jaunimo centre. Trumpa programa, vakarienė, šokiai. Gros Neo-Lithuanų orkestras, vad. muz. Algio Modesto. Tą vakarą paaiškės, kas laimės pinigines premijas. Suinteresuoti banketu, skambinkite darbo valandomis į "Draugą": 585-9500 ir prašykite reikalų vedėją Stasį Džiugą. (pr.).

× **Ar jūsų bankas ar taupymo bendrovė** moka jums 8% už taupomąją sąskaitą — (Passbook)? Jei ne — kreipkitės į **Lietuvių Fondo Fed. Kredito kooperatyvą.** (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. — Telef. VI 7-7747.** (sk.).

× **Amerikos Lietuvių Tarybos** Visuomeninių reikalų komisijos rengiamos svarstybos Lietuvos laisvinimo ir išeivijos veiklos klausimais įvyks spalio 3 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Anksčiau šios svarstybos buvo numatytos rugsėjo 19 d. Svarstybose sutiko dalyvauti Lietuvos atstovas Vatikane St. Lozoraitis, jr., artimai sekąs mūsų lietuvišką gyvenimą ir tarptautinius įvykius, prof. dr. D. Krivickas, tarptautinės teisės žinovas, Vliko valdybos pirmininko pavaduotojas, ir rašytoja D. Bindokienė, rašanti vaikams ir paaugliams, dviguba JAV LB švietimo tarybos laureatė, ilgametė Kr. Donelaičio aukštesniosios lit. mokyklos vicedirektorė, aktyvi visuomenininkė. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas veltui. Aukos nebus renkamos.

× **Patikslinimas.** A. a. Vytauto Girdausko mirties pranešime antradienio, rugsėjo 14 d., laidoje dėl korektūros klaidos buvo išleista: "Velionis priklausė Savanorių-Kūrėjų sąjungai". Už klaidą atsiprašome.

× **Religinės muzikos koncertas** Lietuvių parapijų metams paminėti bus šį sekmadienį, rugsėjo 19 d. Šv. Antano bažnyčioje, Cicero Ill. Programoj maloniai sutiko dalyvauti Praurimė Ragienė (sopranas), Algirdas Brazis (baritonas), Povilas Matiukas, Vanda Matiukienė, dr. Leonidas Ragas ir Faustas Strolia — smuikininkai, Robertas Mockus (vargonai), Lietuvos Vyčių choras. Pradžia 3 val. p. p.

× **Emilija Pakalniškienė,** Vyčių veiklos skyriaus "Drauge" redaktorė, kartu su savo vyru Aleksandru išvyko į Kanados kalnus trims savaitėms atostogų. Jai nesant Chicagoje, Vyčių veiklos skyrių tvarkys Irena Sankus, tel. 424-4486.

× **Alex Šatas,** Cicero, Ill., namų ir žemės pardavimo prekybininkas, atvyko į "Draugą", pratęsė prenumeratą ir įteikė 25 dol. dienraščio stiprinimui. A. Šatą skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuoširdų ačiū.

× **Dr. John Skirgaudas,** La Jolla, Cal., mūsų rėmėjas, visuomenininkas, pratęsė "Draugo" prenumeratą ir pridėjo 25 dol. auką. Dr. J. Skirgaudą skelbiame garbės prenumeratorium, o už savo dienraščio rėmimą, tariame nuoširdų ačiū.

× **Čiurlionio galerija rengia Žibunto Mikšio** Paryžiaus grafiko ir ofortisto meno darbų parodą. Parodos atidarymas penktadienį, rugsėjo 17 d., 7:30 val. vak. (pr.).

× **Šiuo pranešama visų organizacijų atstovams,** kurios yra įsijungusios į kun. dr. J. Prunskio 75 m. amž. minėjimo ruošimą, kad antradienį, rugsėjo 21 d., bus svarbus posėdis Šaulių salėje. Pradžia 7 val. vak. Laukiame visų skaitlingo atsilankymo. **Rengėjai** (pr.).

× **International Meat Market,** 2913 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, kurios savininkai yra **Petras ir Izabelė Burkauskai,** atostogų metu nuo spalio 3 d. iki spalio 31 d. bus uždaryta. (sk.).

× **Norman Burstein kailių krautuvė,** 185 N. Wabash Ave., Chicagoje, praneša savo klientams ir pažįstamiems, kad dėl Žydų Naujų Metų šventės šį šeštadienį, rugsėjo 18 d., bus uždaryta. (sk.).

× **Už a. a. Petro ir Anelės Spetylų šeimos** gyvus ir mirusius narius šv. Mišios bus atnašaujamos šį šeštadienį, rugsėjo 18 d., 9 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje. Draugus ir pažįstamus prašo dalyvauti pamaldose Petras Spetyla. (pr.).

Tradicinė Šilinių procesija, rengiama kasmet rugsėjo 8 d., Šv. M. Marijos Gimimo šventovėje, Marquette Parke, iš Marijos mokyklos į Š. M. M. Gimimo bažnyčią. Vėlia vą neša Emilija Kielienė, Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė.

× **Dr. Rytis Balčiūnas,** Coraopolis, Pa., atsiuntė 20 dol. auką už laimėjimų bilietus, kalendorių ir kalėdines korteles. Širdingas ačiū.

× **Lietuvių opera,** Chicago, Ill., kuriai per daugelį metų vadovauja Vytautas Radžius, padedant darbštiems valdybos nariams, šiomis dienomis įsigijo 10 asmenų pilną stalą į "Draugo" metinį banketą, kuris bus rugsėjo 25 d., Jaunimo centre.

× **Jadvyga Kanapė,** Coral Springs, Fla., kartu su prenumeratos mokesčiu, atsiuntė ir 25 dol. dienraščio paramai. J. Kanapę skelbiame garbės prenumeratore, o už auką tariame nuoširdų ačiū.

× **Stasys Nutautas,** Woodhaven, N. Y., mums rašo: "Siunčiu savo ir dukros Danutės prenumeratos pratęsimui 86 dol. Be to, dar pridedu 30 dol. spaudos palaikymui ir už bilietus. Esame "Draugu" patenkinti, nežiūrint, kad gauname nereguliariai... Linkime Jums ir toliau tęsti sunkų nedateklių darbą ir nepailsti. Be jo mums būtų sunkus gyvenimas... Su dėkingumu linkime visiems sėkmės". S. Nutautą skeliame garbės prenumeratorium, o už gražų laišką ir auką tariame nuoširdų ačiū.

× **Gražina ir James Liautaud,** Cary, Ill., brangindami lietuviško žodžio reikšmę, atsiuntė 25 dol. auką ir pratęsė "Draugo" prenumeratą. G. ir J. Liautaudus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą dienraščiui nuoširdžiai dėkojame.

× **Dr. V. ir A. Palčiauskai,** Champaign, Ill., pratęsė "Draugo" prenumeratą su 25 dol. auka jo paramai. Dr. V. ir A. Palčiauskus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už rėmimą savos spaudos tariame nuoširdų ačiū.

× **Kazimieras Pocius,** Beverly Shores, Ind., visuomenininkas, statybininkas, pratęsė "Draugo" prenumeratą su 17 dol. auka. Savo laiške jis rašo: "...gerai žinoma, kiek šiandieną kainuoja lietuviško laikraščio išleidimas išeivijoje, todėl be nuomonių ar įsitikinimų skirtumų mes privalome jį remti... Rasti bendrą kalbą ir suderinti nuomones... pasiekdami gerų rezultatų..." Labai ačiū už Jūsų auką ir gražias mintis.

× **LB Cape Codo apylinkė,** Centerville, Mass., per jos pirmininką Vladą Židžiūną už gerą "Draugo" informaciją atsiuntė 25 dol. auką. Nuoširdus ačiū.

× **Kazys ir Loreta Kynai,** Downers Grove, Ill., visuomenininkai, pratęsė "Draugo" prenumeratą ir atsiuntė 17 dol., auką už kalendorių ir laimėjimų bilietus. Nuoširdus ačiū.

PIRMOJI DIENA MOKYKLOJE

Jaunimo centre veikianti Dariaus - Girėno lituanistinė mokykla naujus mokslo metus pradėjo šeštadienį, rugsėjo 11 d. Pirmoji diena buvo skirta mokinių registracijai, mokslo priemonių įsigijimui, mokinių — mokytojų susipažinimui ir pirmajam mokytojų posėdžiui. Po ilgesnio nesimatymo, mokiniams vėl buvo smagu susitikti su draugais, pasidalinti vasaros atostogų įspūdžiais, linksmais stovyklose patirtais nuotykiais. Diena praėjo greitai, geroje nuotaikoje — šiemet net nesimatė verkiančių su mamom skirtis bijančių pirmaskyrių ar darželinukų. Deja, pirmąją dieną nevisi susirinko — vieni dar iš atostogų negrįžę, kiti įvairių registracijų amerikietiškose mokyklose sutrukdyti. Mokyklos vadovybė tikisi, kad šį šeštadienį jau visi mokiniai susirinks ir rimtu nusiteikimu pradės darbą. Laukia ir naujų mokinių, kviečiami ir laukiami visi pradinės mokyklos amžiaus lietuvių kilmės vaikai, net ir lietuviškai nekalbantys — jiems veikia speciali klasė, kurioje sėkmingai jau kelinti metai dirba mokytoja Valerija Sparkytė.

Mokykloje veikia 8 pradinės mokyklos skyriai, vaikų darželis ir speciali klasė silpnai ar visai lietuviškai nekalbantiems lietuviukams. Šiemet mokykla švenčia 20 metų darbo sukaktį, džiaugdamasi per tą laikotarpį į aukšt. lituanistinę mokyklą išleidusi kelis šimtus gerai paruoštų mokinių, kurių ne vienas vėliau lankė ir baigė Pedagoginį lituanistikos institutą, o jų keli vėliau grįžo į šią mokyklą mokytojais, ypač jais didžiuojasi. Mokyklai vadovauja mok. Juozas Plačas ir lituanistiniam darbui pasišventę mokytojai, kuriems visokeriopai talkina darbštus tėvų komitetas. Šįmetį tėvų k-tą sudaro: Edvardas Modestas — pirm., dr. Arvydas Tauras — vicepirm., Virginija Paulienė — sekretorė, Viktorija Niaurienė — iždininkė ir narės Kristina Arminienė, Rasa Johnsonienė ir Violeta Paulienė.

Visi tėvų k-to nariai jau šiame krašte užauge, išsimokslinę ir patys lituanistines mokyklas lankę asmenys, todėl pilnai įvertina lit. mokyklos svarbą ir labai nuoširdžiai dirba jų išlaikymui ir lietuvybės ugdymui. Prieš keletą metų jau būdavo sunki sudaryti tėvų komitetus, visi jautėsi nuvargę, daug atlikę ir visaip nuo naujų įsipareigojimų išsisukinėjo. Naujajai tėvų komiteto kartai atėjus, ši problema dingo. Pakviesti mielai jungiasi į darbą ir nesikrato įsipareigojimų.

Po pamokų įvykusiame mokytojų ir tėvų komiteto atstovų pasitarime buvo aptarti naujieji mokslo metai, jų darbai ir renginiai. Mokyklai išlaikyti lėšų telkimui spalio 9 d. Jaunimo centro kavinėje ruošiamas metinis mokyklos vakaras su vakariene, menine programa ir šokiais. Meninę programą atliks šios mokyklos dainavimo mokytojo muz. Fausto Strolios vadovaujamas "Vaivos" vienetas ir šokiams gros "Vyties" orkestras, kurio dalį sudaro šios mokyklos absolventai. Mokyklos dvidešimtmečio iškilmingas minėjimas su pamaldom ir akademija numatytas pirmąjį lapkričio mėn. sekmadienį. Šiam įvykiui ruošti sudarytas komitetas, kuriam vadovauja Leonardas Narbutis. Šio renginio programą atliks mokyklos mokiniai ir muz. Fausto Strolios vadovaujamas styginis ansamblis.

Baigiant dar kartą kviečiami visi lituanistinės mokyklos dar nelankantys mokiniai pašvęsti šeštadienius gimtajai kalbai ir tautinio sąmoningumo ugdymui — tai mūsų tautinė pareiga. Registracija bus vykdoma ir šį šeštadienį. Pamokos mokykloje prasideda 9 val. ryto ir baigiasi 1 val. p. p. Šį šeštadienį pradėsime šv. Mišiomis jėzuitų koplyčioje. Po pamaldų bus daromos oficialios mokyklos nuotraukos, todėl visi mokiniai prašomi tinkamai apsirengti. Kad darbas būtų sėkmingas, reikalingas ir tinkamas jam nusiteikimas, visi tėveliai prašomi ateiti mokytojams talkon, vaikus motyvuojant darbui ir maloniam bendradarbiavimui.

IR

Visuomenės veikėjas Antanas Juodvalkis jo 70-ties metų sukakties proga rugsėjo 12 d. buvo pagerbtas Liet. Tautinių namų salėje. Nuotraukoje gen. konsulė Juzė Daužvardienė jubiliato šeimos tarpe. Iš kairės: Ona Juodvalkienė, gen. konsulė J. Daužvardienė, jubiliatas A. Juodvalkis. Stovi duktė Eglė Juodvalkė ir sūnus Uosis. **Nuotr. V. A. Račkausko**

CHICAGOS ŽINIOS

LIETUVIŲ DRAUGAS TELEVIZIJOJE

Sekmadieniais 8 val. vak. per 9-tąjį kanalą bus rodoma nauja programa — "The Barry Farber Stow", galinti būti išskirtinai įdomi ir lietuviams. Programą užpildys kontraversinių asmenybių debatai kontraversinėmis temomis. Debatų moderatorius — newyorkietis Barry Farber, konservatyvių pažiūrų laikraštininkas, politikas ir biznierius, ne kartą praeityje išreiškęs pritarimą lietuvių kovai su bolševikiniu okupantu. Farberis gerai pažįstamas "Darbininko" redakcijai, Simui Kudirkai bei kitiems New Yorko tautiečiams. Kaip tik apie Simą Kudirką viename radijo pasikalbėjime Farberis plačiai kalbėjosi su sen. Henry Jacksonu. Dėl to lietuviai gali tikėtis, kad jie bus minimi ir chicagiškėje Farberio programoje.

APKARPĖ ADVOKATŲ ATLYGINIMĄ

Šešiems Chicagos advokatams — R. F. Coleman, S. J. Feinberg, B. J. Freeman, T. Hilliard, E. I. Pavalon ir K. P. Ross — teisėjas J. C. Murray priskyrė 3.3 milijonus dolerių atlyginimo už jų 1979 m. vestą ir laimėtą bylą prieš draudimo bendroves. Iš viso šie advokatai bylai paskyrė daugiau nei 7,300 valandų; pagal tai išeina, kad vidurkinis kiekvieno iš tų advokatų atlyginimas — net 460 dol. per valandą. Tai atrodo didelė suma, bet advokatai buvo reikalavę dar didesnio atlyginimo (maždaug 20 proc. daugiau), tik teisėjas šito jų reikalavimo nebepatenkino.

BRANGS DUJOS

Numatoma, kad Chicagoje šią žiemą kūrenamų dujų kaina pakils nuo 12.9 iki 19.6%.

KANDIDATŲ DEBATAI

Cook apskrities tarybos pirm. George Dunne, demokratas, ruošia debatus su savo oponentu, respublikonu Bernard Carey, spalio 7 d. Debatus transliuos televizija. Tiek Dunne, tiek Carey — efektyvesni oratoriai, negu šiuo metu vis karts nuo karto televizijos ekrane susikimbantieji kandidatai į valstijos gubernatorius — respublikonas Thompsonas ir demokratas Stevensonas.

INFORMATYVUS ŽURNALAS

Šiemet sueina 10 metų, kai miesto bonzas drebina aktualių žinių ir komentarų mėnesinukas "The Chicago Reporter". Per tą laiką žurnalas atidengė, kad iš visų JAV didmiesčių Chicagoje nuo gaisro žūva proporcingai daugiau žmonių, kad iš miesto mokyklų sunku pašalinti netikusius mokytojus ir kad Chicagoje yra stebėtinai aukštas kūdikių mirtingumas. Žurnalo įsisteigimą finansavo Rockefellerio ir Amoco fondai.

ŠEKSPYRO KOMEDIJA

"Free Shakespeare" teatras 108 N. Wells, Chicagoje, stato giliai prasmingą Šekspyro komediją "Measure for Measure", kur išryškinama veidmainystės, moralinės menkystės blogis. Veikalas žiūrovą užintriguoja, dalyvis seka su dideliu susidomėjimu, besistebėdamas šekspyro kūrybiniu pajėgumu ir aktorių talentu.

BIUDŽETAS SU PERTEKLIUM

Burmistrė Jane M. Byrne pranešė, jog 1981 m. finansinius metus Chicagos miestas baigė net su 2,258,000 dol. perteklium. Ta proga ji pasidžiaugė, jog negali būti geresnio įrodymo, jog Chicaga "po ilgos kančios pagaliau susitvarkė savo finansines bėdas ir pajėgs atlaikyti dabartinio meto ekonominius sunkumus".

RUOŠIASI PASAULINEI PARODAI

Dėl 1992 m. pasaulinės parodos šiuo metu rungiasi Chicaga ir Miami. Daugumas stebėtojų pirmenybę atiduoda Chicagai. Rugsėjo 10 d. burmistrė Byrne reporteriams atidengė parodos architektūrinį modelį. Jei parodos komisija apsispręstų už Chicagą, tai parodos realizavimas miestui atneštų tūkstančius naujų darbų ir didelius miestovaizdžio pagerinimus. Į parodos rengimą planuojama investuoti tris ketvirtadalius bilijono privatinių ir valdinių lėšų.

TRAUKINIAI Į MIDWAY

Chicagos miesto pareigūnai planuoja miesto centrą sujungti su Midway aerodromu greitųjų traukinėlių linija. Ja pasinaudotų ir vykstantieji į miesto centrą tarnautojai. Linija bus 9.1 mylios, daugiausia panaudojant 49-tą gatvę.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629
Tel. 776-5163
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštad. 9—12 val.
ir pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 So. Kedzie Avenue
Chicago, Illinois 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. r. iki 1 val. d.

VILNIAUS UNIVERSITETAS
1579 – 1979
Spaudai paruošė ***BRONIUS VAŠKELIS***
Techninė priežiūra — THOMAS REMEIKIS

LITUANISTIKOS INSTITUTO 1979 METŲ SUAVAŽIAVIMO DARBAI (**Simas Sužiedėlis,** Vilniaus Universiteto Būdingieji tarpsniai. **Juozas Jakštas,** Jėzuitų Ordino Vaidmuo Įtvirtinant Katalikybę Lietuvoje. **Stasys Goštautas,** Ispanų Humanistas Petras Roizijus Vilniuje... **Jonas Dainauskas,** Vilniaus Akademija Edukacinės komisijos veikloje... **Vincas Maciūnas,** Vilniaus Universitetas ir Lietuviškasis XIX amžiaus pradžios sąjudis. **Ramūnas Konradas,** Medicinos mokslai Vilniaus Universitete XIX amžiaus pradžioje. **Vincas Trumpa,** Vilniaus Universitetas ir Vilnius Stanislovo Muravskio atsiminimuose, **Domas Krivickas,** Keletas bruožių iš Vilniaus Universiteto veiklos. **Stasė Vaškelienė,** Vilniaus Universiteto Biblioteka pokario metais.)

Išleido **The Institute of Lithuanian Studies, Inc.** Chicago 1981. 260 pusl., kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu **$11.25.**

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Illinois gyventojai dar prideda 70 ct. valstijos mokesčio.